

**Zpráva o realizaci Národního
programu reforem České republiky
2016 včetně provádění doporučení
Rady EU z roku 2016**

Úřad vlády České republiky

Obsah

1. Úvod	1
2. Aktuální makroekonomický kontext	1
3. Pokrok v provádění strukturálních reforem	1
3.1 DAŇOVÝ SYSTÉM A DAŇOVÁ ZÁTĚŽ	1
3.1.1 Boj s daňovými úniky	1
3.1.2 Zefektivnění výběru daní	2
3.1.3 Zdanění práce a přesun zdanění do jiných oblastí.....	2
3.2 ROZPOČTOVÁ POLITIKA, FISKÁLNÍ RÁMEC A DLOUHODOBÁ FISKÁLNÍ UDRŽITELNOST	3
3.2.1 Rozpočtová politika.....	3
3.2.2 Fiskální rámec.....	3
3.2.3 Dlouhodobá udržitelnost důchodového systému.....	3
3.2.4 Nákladová efektivnost a správa ve zdravotnictví.....	4
3.3 TRH PRÁCE, SOCIÁLNÍ POLITIKA A VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
3.3.1 Politika zaměstnanosti a služby zaměstnanosti	5
3.3.2 Účast žen na trhu práce.....	6
3.3.3 Sociální ochrana	7
3.3.4 Počáteční vzdělávání.....	7
3.3.5 Vysokoškolské vzdělávání	9
3.3.6 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí.....	9
3.3.7 Podpora legální migrace v rámci Strategie migrační politiky ČR	9
3.4 OPATŘENÍ NA PODPORU KONKURENCESCHOPNOSTI.....	10
3.4.1 Reforma regulovaných povolání	10
3.4.2 Podnikatelské prostředí	10
3.4.3 Kvalita veřejné správy a legislativního prostředí	11
3.4.4 Boj s korupcí	13
3.4.5 Zadávání veřejných zakázek	13
3.5 DLOUHODOBÝ RŮST A INVESTICE	14
3.5.1 Výzkum, vývoj a inovace	14
3.5.2 Investiční politika	16
3.5.3 Digitální ekonomika	18
3.5.4 Doprava	19
3.5.5 Energetika a energetická účinnost	20
3.5.6 Životní prostředí, účinné využívání zdrojů a zemědělská politika	21
4. Závěr	23
Příloha: Podrobný přehled provádění jednotlivých opatření (samostatný soubor)	24

1. Úvod

Zpráva o realizaci Národního programu reforem České republiky 2016 včetně provádění doporučení Rady EU z roku 2016 vyhodnocuje plnění jednotlivých opatření z NPR 2016 a uvádí kroky, kterými ČR reaguje na letošní doporučení Rady EU¹. Zpráva je předkládána v návaznosti na úkol vyplývající z usnesení Výboru pro Evropskou unii².

Členění Zprávy primárně vychází ze struktury NPR 2016. Obsahuje však i některá nová opatření (např. v oblasti digitální agendy), kterými hodlá ČR naplnit nová doporučení Rady EU a která budou využita při aktualizaci NPR na jaře 2017.

Zpráva byla zpracována Úřadem vlády ČR, Sekcí pro evropské záležitosti v těsné spolupráci s gestory jednotlivých opatření. Projednána byla se zástupci hospodářských a sociálních partnerů a dalšími zainteresovanými subjekty, jejichž podněty byly využity k finalizaci textu.

2. Aktuální makroekonomický kontext

Česká ekonomika nadále dynamicky roste. Ekonomický výkon, měřený sezónně očištěným reálným HDP, se ve 2. čtvrtletí 2016 mezičtvrtletně zvýšil o 0,9 %. Zásadním způsobem se změnila struktura ekonomického růstu, který začal být v dominantní míře tažen zahraničním obchodem. Projevilo se zde působení dvou faktorů, a to nečekaného

zvýšení exportní výkonnosti a zpomalení růstu domácí poptávky.

I přes dosavadní velmi příznivý vývoj je k předpovědi pro zbývající část roku 2016 i pro rok 2017 zapotřebí přistupovat opatrně. Z pohledu struktury užití HDP je nejproblematičtější faktorem dynamika investic. Dalším tlumícím prvkem budou zřejmě ceny ropy a minerálních paliv, u nichž v následujícím období očekáváme postupný mírný nárůst.

Velmi dobrá kondice ekonomiky ve 2. čtvrtletí 2016, a zejména výborné výsledky zahraničního obchodu, vedou k nepatrnému zvýšení predikce růstu reálného HDP pro rok 2016 i 2017. Predikce průměrné míry inflace pro rok 2016 zůstává nezměněna. Díky příznivé situaci na trhu práce byla dále snížena předpověď míry nezaměstnanosti pro roky 2016 i 2017. Podstatně se zlepšuje také prognóza přebytku běžného účtu platební bilance.

Rizika predikce jsou vychýlená směrem dolů, a to zejména kvůli rizikům ve vnějším prostředí. Za nejvýznamnější z nich považujeme nejistotu spojenou s procesem a dopady vystoupení Spojeného království z EU. Dalším negativním rizikem je možnost výraznějšího zpomalení růstu čínské ekonomiky a také migrační krize vyvolaná konflikty na Blízkém východě a v severní Africe.

3. Pokrok v provádění strukturálních reforem

3.1 DAŇOVÝ SYSTÉM A DAŇOVÁ ZÁTĚŽ

3.1.1 Boj s daňovými úniky

V této oblasti byl učiněn pokrok v rámci všech tří vzájemně propojených pilířů, na kterých ČR staví boj proti daňovým únikům. Mechanismus přenesení daňové povinnosti se v roce 2016 rozšířil o další položky, u nichž to právo EU umožňuje, konkrétně například dodání zemního plynu a vybrané služby elektronických komunikací. Evropská komise se v návaznosti na vydání svého *Akčního plánu pro oblast DPH* zavázala na červnové Radě ECOFIN předložit do konce roku 2016 legislativní návrh, který by ČR měl umožnit získat dočasnou výjimku na široké uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti na jakákoliv zdanitelná plnění nad stanovený limit.

¹ Znění doporučení Rady EU pro ČR z července 2016:

1. Podniknout opatření, jež zajistí dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, ve světle budoucích rizik v oblasti zdravotní péče. Přijmout právní předpisy k posílení fiskálního rámce.

2. Omezit regulační a administrativní překážky, jež brání investicím (zejména v dopravě a energetice), a zvýšit dostupnost služeb elektronické veřejné správy. Přijmout zbývající protikorupční reformy a zlepšit postupy zadávání veřejných zakázek.

3. Posílit řízení systému výzkumu a vývoje a usnadnit propojení akademické sféry se sférou podnikatelskou. Zvýšit atraktivnost učitelského povolání a přijmout opatření zvyšující začlenění znevýhodněných dětí (včetně romských) do vzdělávání v rámci běžných škol a předškolního vzdělávání. Odstranit překážky, jež brání větší účasti nedostatečně zastoupených skupin (zejména žen) na trhu práce.

² Usnesení č. 16 ze dne 27. dubna 2016.

S účinností od srpna 2016 došlo k novelizaci kontrolního hlášení, která spočívá v korekci případné sankce u kontrolního hlášení a k prodloužení lhůty pro reakci na výzvu k odstranění nesrovnalostí v kontrolním hlášení z 5 kalendářních na 5 pracovních dnů.

Zákon o evidenci tržeb (EET) nabývá účinnosti od prosince 2016, přičemž evidence se v první etapě bude týkat stravovacích a ubytovacích služeb. Od září 2016 mohou podnikatelé žádat o autentizační údaje, které jsou nutné pro správu certifikátu k evidenci tržeb a údajů o provozovnách. Zavedení EET provází rozsáhlý informační servis pro podnikatele, zahrnující webovou stránku www.etrzby.cz, informace v médiích, semináře a konference, informační linku atp.

Pokračovala činnost týmu Kobra, složeného ze zástupců daňové správy, celní správy a policie, který byl zřízen v červnu 2014. Dosud se podařilo zabránit daňovým únikům ve výši cca 6,2 mld. Kč.

Jako jedno z opatření proti agresivnímu daňovému plánování se do zákona o daních z příjmů nově doplnilo pravidlo spočívající v neuplatnění osvobození podílů na zisku plynoucích do ČR, pokud v členském státě plátce jsou související částky odečitatelné od základu daně. Novela zákona nabyla účinnosti v květnu 2016.

Dle nejnovější studie Evropské komise³, se ČR pomalu přibližuje směrem k unijnímu mediánu (10,4 %) v míře daňových úniků na DPH (tzv. VAT gap), když za rok 2014 byl VAT gap v ČR odhadnut na úrovni 16 %, což znamená meziroční zlepšení o 3 p.b. Dle aktuálně dostupných výsledků ze září 2016 se ukazuje, že inkaso DPH roste mnohem rychleji než výdaje na spotřebu domácností a vlády, a to o 2,6 p.b. (meziroční nárůst o 13,6 mld. Kč), což je přisuzováno účinnosti kontrolního hlášení. Celkový výběr daní vzrostl díky dosud uskutečněným opatřením od roku 2013 do 3. čtvrtletí roku 2016 o více než 321 mld. Kč, přestože po tuto dobu postupně docházelo ke snižování daňové zátěže obyvatelstva, a to v úhrnu o více než 30 mld. Kč. Podstatně tak předčil růst ekonomiky.

³ Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report,)
https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf

3.1.2 Zefektivnění výběru daní

Nad rámec již zavedené povinnosti všem plátcům DPH podávat daňové přiznání pouze elektronicky je tato možnost rozšiřována i v případě dalších daní, přičemž bude dále zdokonalován uživatelský komfort. Na portálu daňové správy jsou pro tento účel přístupná přiznání s možností on-line kontroly zadávaných údajů. Uživatelská podpora elektronizace daní je dostupná na www.daneelektronicky.cz. Průběžně se rozšiřuje množství informací přístupných přes Daňovou informační schránku.

Důležitým opatřením s navrhovanou účinností od roku 2017 bude rozšíření a zatraktivnění institutu takzvané paušální daně pro podnikatele. Připraveno je v rámci novely zákona o daních z příjmů, která by měla být předložena Poslanecké sněmovně během listopadu 2016. Počínaje zdaňovacím obdobím roku 2016 se součástí zlepšení uživatelského prostředí stane i zkrácené daňové přiznání pro zaměstnance, kteří si sami podávají daňové přiznání (revolučně pouze na 2 stránkách). Tiskopis zjednodušeného daňového přiznání je již zveřejněn.

Podstatné zjednodušení příjmových daní má přinést připravovaný nový zákon o daních z příjmů, jehož představení se předpokládá na podzim 2017. S vizí tohoto zákona byla veřejnost seznámena v červnu 2016 prostřednictvím projektu MOJE daně (Moderní a jednoduché daně), který obsahuje rovněž návrh samovyměření, umožňujícího například u DPH zadržování pouze sporné části nadměrného odpočtu a tzv. daňový kiosek – „virtuální finanční úřad“, který mimo jiné nabídne možnost předvyplněných formulářů. Na základě dat z kontrolního hlášení spustila Finanční správa v průběhu září 2016 projekt tzv. těžké analytiky, který umožní mapování celých distribučních řetězců podezřelých z karuselových podvodů. Tímto institutem opět dochází k přesnějšímu zacílení kontrolní činnosti správce daně pouze na nepoctivé plátce.

3.1.3 Zdanění práce a přesun zdanění do jiných oblastí

V rámci opatření ke snížení daňové zátěže rodin s dětmi byla s účinností od května 2016 prostřednictvím změny zákona o daních z příjmů dále navýšena sleva na dani za druhé a další dítě. Na základě přechodného ustanovení se toto navýšení uplatňuje již od ledna 2016. Vláda se rozhodla pro další

zvýšení této slevy prostřednictvím návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní. Návrh prošel v říjnu 2016 Poslaneckou sněmovnou v prvním čtení. Účinnost je navrhována od roku 2017.

Problematika komplexního řešení rozdílu mezi zdaněním zaměstnanců a OSVČ je nadále analyzována, s výhledem možné úpravy prostřednictvím nového zákona o dani z příjmů, který bude představen v září 2017.

ČR také navyšuje ekologické poplatky. Novela horního zákona obsahující úpravu úhrad za těžbu nerostů je platná od března 2016 s účinností od ledna 2017. Návrh zákona o odpadech obsahující navýšení poplatku za skládkování a podporující posun v hierarchii nakládání s odpady byl projednán na plénu Legislativní rady vlády (LRV) v září a počátkem listopadu 2016.

3.2 ROZPOČTOVÁ POLITIKA, FISKÁLNÍ RÁMEC A DLOUHODOBÁ FISKÁLNÍ UDRŽITELNOST

3.2.1 Rozpočtová politika

Podle údajů ČSÚ skončilo hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2015 deficitem ve výši 0,6 % HDP. Ve srovnání s rokem 2014 jde o významné zlepšení o 1,3 p. b. Strukturální saldo dosáhlo hodnoty - 0,7 % HDP, čímž ČR překročila svůj střednědobý rozpočtový cíl, který odpovídá strukturálnímu saldu ve výši - 1,0 % HDP. V roce 2016 se očekává pokles deficitu na 0,2 %. S ohledem na předpokládanou výši produkční mezery a na výši jednorázových a přechodných opatření ČR odhaduje strukturální deficit na úrovni 0,3 % HDP, což znamená, že by se ČR i v roce 2016 měla pohybovat nad svým střednědobým rozpočtovým cílem. V roce 2017 je předpokládán pokles strukturálního salda k hodnotě - 0,9 % HDP, přičemž v letech 2018 a 2019 by strukturální saldo mělo setrvávat na střednědobém rozpočtovém cíli. Aktuální informace o nastavení fiskální politiky jsou obsaženy ve *Fiskálním výhledu ČR* publikovaném v polovině listopadu 2016.

3.2.2 Fiskální rámec

Při naplňování doporučení Rady EU týkajícího se přijetí právních předpisů pro posílení fiskálního rámce bylo docíleno pokroku, když bylo v říjnu 2016 dokončeno projednávání příslušných návrhů Poslaneckou sněmovnou ve 3. čtení. Návrh ústavního zákona

o rozpočtové odpovědnosti schválen nebyl. V souvislosti s tím byl doplněn návrh zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti o vybrané pasáže ústavního zákona.

3.2.3 Dlouhodobá udržitelnost důchodového systému

Reformní změny posledních let vedly ke zlepšení dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému, nebyly však prováděny na úkor přiměřenosti důchodů a ČR se tak dařilo v průběhu minulých 10 let udržovat náhradový poměr s určitými meziročními výkyvy na stabilní úrovni mírně nad 40 %. V následujících letech má však dojít k poklesu relativní úrovně důchodů v porovnání se mzdami. I proto ČR připravila řadu změn, které mají za cíl posílit příjmy domácností důchodců.

V srpnu 2016 vstoupila v účinnost novela zákona o důchodovém pojištění, podle které má vláda nově pravomoc stanovit zvýšení důchodů až do úrovně 2,7 %, pokud by zvýšení důchodů podle zákona (tj. zvýšení o růst cen a 1/3 růstu reálné mzdy) bylo nižší. Vláda své zmocnění využila v září 2016, kdy rozhodla o zvýšení důchodů od ledna 2017 o 2,7 % (oproti 1,3 % podle zákona), což představuje průměrné zvýšení o 308 Kč. Dlouhodobý dopad nelze kvantifikovat, pokud by však vláda zmocnění využívala trvale každoročně a v maximálním rozsahu, byl by teoretický dopad změny valorizačních pravidel měřený indikátorem S2 na úrovni + 1,0.

Druhou změnou schválenou vládou v září 2016 je ukončení zvyšování důchodového věku na úrovni 65 let. Toto opatření je doplněno procedurou sledující v rámci pravidelných zpráv vývoj základních demografických charakteristik, zejména úmrtnosti a naděje dožití. V pětiletých intervalech (poprvé v roce 2019) bude vládě předložena *Zpráva o stavu důchodového systému ČR a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem na demografickou situaci ČR a na očekávaný populační a ekonomický vývoj*. Zpráva bude obsahovat zejména informaci o tom, jak by měl být stanoven důchodový věk, aby očekávaná doba strávená v důchodu činila 1/4 života, a to pro osoby ve věku 25 až 54 let. Pokud se bude důchodový věk nadále zvyšovat podle výsledků pravidelných revizí nad 65 let v souladu s cílem 1/4 života stráveného v důchodu, bude dopad do indikátoru S2 pouze + 0,4. Trvalé ukončení zvyšování důchodového věku při dosažení 65 let by zhoršilo dlouhodobou udržitelnost měřenou indikátorem S2 o 1,5.

Vláda se bude zabývat návrhem diferencovaných sazeb pojistného na důchodové pojištění podle počtu vychovávaných dětí. Je navrženo snížení pojistného placeného zaměstnancem, který vychovává 2 a více dětí (z 6,5 % na 5 % pro 2 děti, na 2,5 % pro 3 děti a na 0 % pro 4 a více dětí). Cílem opatření je podpora rodin s dětmi a zvýšení kompenzace výdajů spojených s výchovou. Rozpočtové dopady jsou koncentrovány na příjmovou stranu státního rozpočtu, kde se očekává výpadek příjmů z pojistného na úrovni 3,8 mld. Kč ročně, což představuje dlouhodobý dopad do indikátoru S2 ve výši + 0,1. Návrh byl předložen vládě v říjnu 2016 a aktuálně jej projednává LRV. Účinnost opatření nelze očekávat dříve než na začátku roku 2018.

V neposlední řadě se v ČR otvírá diskuze řešení finančního zajištění příjmu osob v náročných profesích v důchodovém systému při dřívějším ukončení pracovní aktivity. Záměrem je zajistit, aby obyvatelé vykonávající zdraví zatěžující, fyzicky náročné nebo nebezpečné zaměstnání, kteří proto mohou jen obtížně nebo vůbec vykonávat své povolání až do dosažení zákonem stanoveného standardního věku odchodu do starobního důchodu, mohli získat nárok na dostatečný důchodový příjem v nižším než důchodovém věku. K naplnění uvedeného záměru byla založena pracovní skupina složená ze zástupců dotčených resortů a vládních politických stran.

Využívání doplňkového penzijního spoření, tzv. III. důchodového pilíře, podpoří od ledna 2017 zvýšení limitů pro daňové motivační prvky, a to jak na straně zaměstnavatele (zvýšení osvobození z 30 tis. Kč na 50 tis. Kč), tak účastníka (z 12 tis. Kč na 24 tis. Kč).

3.2.4 Nákladová efektivnost a správa ve zdravotnictví

V souladu s doporučením Rady EU z roku 2016 pokračovala realizace opatření ke zlepšení nákladové efektivnosti a správy ve zdravotnictví. V souvislosti s projektem DRG Restart došlo k realizaci Národního registru hrazených zdravotních služeb dle schválené novely zákona o zdravotních službách a k zakomponování změn zaměřených na podporu DRG (*Diagnosis Related Group*). Síť referenčních nemocnic ČR dokončila pilotní sběr dat o ekonomickém oceňování, jsou připraveny metodiky DRG a zároveň i první verze CZ-DRG systému. Dalšími kroky jsou publikace nové metodiky ekonomického oceňování hospitalizačních případů, její

implementace v referenční síti nemocnic a příprava prvního plošného sběru reálných ekonomických dat ze segmentu akutní lůžkové péče ČR. Dále vzniká neveřejný registr zdravotnických pracovníků, který bude klíčový pro plánování personálních potřeb a včasnou přípravu oblasti lidských zdrojů v souvislosti s demografickými změnami či vývojem kapacit jednotlivých profesí. Bude tak možné analyzovat dostupnost odborníků a předvídat potřebné vzdělávací kapacity. Registr by měl být spuštěn v polovině roku 2017.

V rámci centrálních nákupů pro nemocnice přímo řízené MZd byla ustavena pracovní skupina, která dohlíží na nákup medicínálních plynů. Do konce roku 2017 by pod jejím vedením mělo dojít k realizaci minimálně deseti veřejných zakázek na další komodity s celkovým objemem více než 1 mld. Kč.

Nákladovou efektivitu a správu ve zdravotnictví významně podpořila také opatření vložená do Úhradové vyhlášky na rok 2017, která byla navržena s cílem zajištění růstu mezd a stabilizace profesionálů ve zdravotnictví. Vyhláška byla počátkem října 2016 zaslána do připomínkového řízení. Po vypořádání připomínek bude předložena LRV a vydána.

K velkému posunu v rámci racionalizace tvorby údajové základny výkazů o výkonnosti zdravotnických zařízení došlo díky vyhlášení novely zákona o zdravotních službách v květnu 2016. Ta mj. umožňuje budování registrů, jež přispějí k významné redukci nadbytečné administrativy.

V souvislosti s vytěžováním dat národního zdravotnického informačního systému došlo k významnému pokroku i v implementaci Akčního plánu č. 13 (Rozvoj ukazatelů zdravotního stavu obyvatel) ze *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*, kdy byla vybudována a spuštěna první verze národního portálu s indikátory zdraví, a to včetně on-line analýz pro regiony a hygienické služby. Modelově funguje pro Kraj Vysočina a pro město Brno, po nich bude následovat další vývoj a konečná implementace pro všechny regiony ČR a pro síť Zdravých měst. V rámci plnění Akčního plánu č. 7 (Rozvoj programů zdravotního screeningu) byla schválena strategie financování programu z OP Z, byly připraveny dílčí projekty, pilotní programy prevence a dokončena analýza proveditelnosti. V následujícím období dojde k propojení s preventivními programy plátců zdravotní péče a dojde k vytvoření nového celostátního informačního systému pro hodnocení

screeningových programů dle metodiky HTA (*Health Technology Assessment*).

V roce 2016 MZd dokončilo první znění *Národní strategie elektronického zdravotnictví ČR na období 2016 – 2020*, která realizuje řadu opatření v souladu s doporučením Rady EU z roku 2016. V prioritních oblastech byla zahájena realizace s cílem do roku 2020 vyřešit zejména základní autoritativní resortní registry a identitní prostor resortu zdravotnictví, informační portál elektronického zdravotnictví, standardy, vznik koordinačního centra a zákona o elektronickém zdravotnictví. Byla přijata také opatření s cílem dosažení efektivní elektronizace preskripce.

3.3 TRH PRÁCE, SOCIÁLNÍ POLITIKA A VZDĚLÁVÁNÍ

3.3.1 Politika zaměstnanosti a služby zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti

V roce 2016 došlo k úpravám výše poskytovaných příspěvků aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) směřujících k vytváření pracovních příležitostí (veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa) s cílem motivovat zaměstnavatele tato místa obsazovat nejvíce znevýhodněnými uchazeči o zaměstnání, zejména dlouhodobě nezaměstnanými a osobami znevýhodněnými z důvodu věku.

Od března 2016 je v pěti krajích pilotně ověřován jako nový nástroj APZ příspěvek na podporu regionální mobility, jehož cílem je podpořit motivaci pracovní síly akceptovat zaměstnání mimo místo jejího bydliště. Podmínky poskytování příspěvku jsou průběžně pravidelně vyhodnocovány na základě vyhodnocování pilotního ověřování. Přípravováno je spuštění pilotního ověřování i v ostatních krajích a rozšíření opatření o příspěvek na přestěhování, jehož cílem je podpořit vnitrostátní pracovní migraci trvalejšího charakteru.

Efektivita veřejných služeb zaměstnanosti

V rámci projektu Efektivní služby zaměstnanosti (EFES), který je realizován od února 2016, probíhají aktualizace metodických postupů, materiálů a tiskovin vzniklých v rámci projektu MIKOP. Jsou realizovány semináře, probíhá rozsáhlé mapování současné praxe práce s klientem, který plánuje zahájit samostatně výdělečnou činnost, mapují se PR aktivity ÚP

ČR směrem ke klientům. V příštím roce se plánuje zřízení INFOcenter na 80 kontaktních pracovištích krajských poboček ÚP ČR, kde budou klientům poskytnuty informace týkající se zprostředkování zaměstnání, nároku na podporu v nezaměstnanosti či nepojistné sociální dávky a pomoc s vyplněním formulářů. Realizují se osobní návštěvy u zaměstnavatelů, výběrová řízení pro zaměstnavatele, miniburzy a burzy práce.

Vyhodnocováním efektivity nástrojů APZ se bude zabývat projekt Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, který se nachází ve fázi zpracovaného projektového záměru. Odborná kapacita veřejných služeb zaměstnanosti bude dále posílena prostřednictvím projektu KOMPAS, jehož projektový záměr byl již schválen, realizace je plánována na přelomu 2016 a 2017. Projekt vybuduje komplexní predikční systém vývoje trhu práce a jeho potřeb, a to jak na celostátní tak i regionální úrovni.

Řešení nezaměstnanosti mladých

Mladí nezaměstnaní lidé jsou od počátku roku 2016 podporováni mj. v rámci projektů Záruky pro mládež (které nahradily předchozí projekty Odborné praxe do 30 let) realizovaných v 11 krajích. V krajích regionu NUTS 2 Severozápad jsou realizovány projekty v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže. Ke konci srpna 2016 bylo v rámci těchto projektů podpořeno 1260 mladých uchazečů o zaměstnání. Na základě schématu Záruky je sledován podíl nově evidovaných uchazečů o zaměstnání do 25 let opouštějících evidenci ÚP ČR do 4 měsíců od vstupu do ní. V roce 2015 se podíl pohyboval nad úrovní 60 %, přičemž v drtivé většině byl důvodem opuštění evidence nástup do zaměstnání.

Sociální podnikání

Věcný záměr zákona o sociálním podnikání momentálně diskutuje LRV. Pokud jej vláda schválí, bude paragrafové znění zákona zpracováno do konce roku 2016. Spolu se zákonem o sociálním podnikání vznikne *Strategie rozvoje sociálního podnikání*, která bude upravovat benefity pro sociální podniky.

Sociální podnikání je také podporováno prostřednictvím ESIF (OP Z, IROP). Díky této podpoře vznikají nové sociální podniky, popř. rozšiřují svou podnikatelskou činnost.

3.3.2 Účast žen na trhu práce

Služby péče o děti

Cenově i místně dostupné a kvalitní služby péče o děti jsou klíčové v kontextu plnění doporučení, které Rada EU adresovala ČR v roce 2016. Počet odmítnutých žádostí o umístění dítěte do školky se výrazně snižuje. Ve školním roce 2014/2015 bylo odmítnuto 51 000 žádostí, přičemž v aktuálním školním roce to bylo 32 000 žádostí.

V současné době je evidováno 224 dětských skupin s přibližně 2990 místy pro děti, další žádosti o evidenci jsou v procesu zpracovávání. Podstatnou výhodou pro poskytovatele dětských skupin je možnost využít financování z ESIF. Na konec roku 2016 je plánována 2. výzva o finanční podporu dětských skupin s alokací 350 mil. Kč, v roce 2017 potom ve výši 1 257 mil. Kč. Podporu zřizovatelům dětských skupin poskytuje systémový projekt Implementace dětských skupin financovaný z ESF (59,1 mil. Kč). Součástí projektu je vytvoření celorepublikové databáze dětských skupin a webové komunikační platformy poskytovatelů.

Na předškolní vzdělávání a péči o děti do 3 let byly v IROP doposud vyhlášeny výzvy v hodnotě 2,47 mld. Kč. Dále z Fondu na rozvoj kapacit mateřských a základních škol bylo doposud poskytnuto 770 mil. Kč. Další výzva s alokací 300 mil. Kč byla vyhlášena v září 2016.

Od počátku roku 2016 je realizován projekt podporující péči o nejmenší děti prostřednictvím podpory zřizování a pilotního ověření tzv. mikrojeslí, na který bylo vyčleněno 140 mil. Kč.

Další opatření na podporu sladění rodinného a pracovního života

V roce 2016 byly navrženy legislativní změny, které směřují k prohloubení flexibility základních pracovněprávních vztahů za současného posílení ochrany postavení zaměstnance. Jde např. o návrh na zavedení dlouhodobého ošetřovného, které vzniká jako nová dávka v zákoně o nemocenském pojištění, nebo povinnost omluvit nepřítomnost zaměstnance po dobu poskytování dlouhodobé péče a jeho zařazení na původní práci po návratu, která se doplňuje do zákoníku práce. Paragrafované znění novel obou zákonů je nyní ve vnějším připomínkovém řízení a vládě by měly být předloženy do konce listopadu 2016. Pokračovala také tvorba metodiky pro rozšiřování opatření pro sladování pracovního a soukromého života s cílem

poskytnout zaměstnavatelům konkrétní návod. Metodika by měla být dokončena začátkem roku 2017.

Probíhají práce na *Koncepci rodinné politiky*, která se zaměřuje na vytvoření návrhu dlouhodobého a systémového řešení rodinné politiky v ČR. Vládě bude předložena do konce roku 2016.

Zahájení podnikání žen je podporováno z investiční priority OP Z Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, a to i pokud jde o přístup k zaměstnání a kariéerní postup, sladění pracovního a soukromého života a podporu stejné odměny za stejnou práci. Vyhlášení výzvy je plánováno na rok 2017 s alokací 245 mil. Kč. Z OP Z byly v září 2016 rovněž vyhlášeny výzvy s celkovou alokací 35 mil. Kč na podporu realizace genderových auditů nebo projektů na podporu rovnosti žen a mužů. Na tuto aktivitu naváže v roce 2017 výzva podporující implementaci doporučení vzešlých z provedených auditů. V květnu 2016 byly vyhlášeny výzvy Soutěžní projekty na podporu rovnosti žen a mužů s alokací 400 mil. Kč. Doporučeno k financování bylo celkem 111 projektů.

Rovnost žen a mužů na trhu práce

Za účelem potírání vertikální segregace na trhu práce schválila vláda v červenci 2016 *Akční plán pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích na léta 2016 – 2018*. Jeho cílem je mj. postupné zvyšování zastoupení žen v rozhodovacích pozicích ve veřejné správě a obchodních společnostech. V září 2016 vláda schválila také *Aktualizovaná opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti žen a mužů pro rok 2016*, jako součást naplňování *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 – 2020*. Aktualizovaná opatření obsahují například úkol provést analýzu APZ ve vztahu k podpoře zaměstnanosti žen (se specifickým zaměřením na zaměstnanost rodičů po mateřské a rodičovské a osob ve věku 50+) či v rámci resortů sledovat a vést anonymizované statistiky výše platů zaměstnankyň a zaměstnanců v jednotlivých platových třídách dle pohlaví a zajišťovat platovou transparentnost. Pokračuje také příprava mediální kampaně zaměřené na prevenci domácího a genderově podmíněného násilí a na podporu rovnosti žen a mužů na trhu práce a také realizace projektu 22 % K ROVNOSTI.

3.3.3 Sociální ochrana

Vláda pokračuje v plnění *Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020*, která je zastřešujícím dokumentem pro oblast sociálního začleňování, či *Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020*. Vzhledem k prognózám demografického vývoje a stárnutí populace vláda naplňuje opatření obsažená v *Národním akčním plánu podporujícím pozitivní stárnutí pro období let 2013–2017* s cílem změnit přístup společnosti ke stárnutí, zlepšit zapojení starších občanů do života společnosti a podpořit aktivní stárnutí. Průběžná hodnotící zpráva o plnění opatření Národního akčního plánu byla vládě předložena v červenci 2016. *Akční plán ke Strategii boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016 – 2020*, který řeší koncentraci sociálního vyloučení v území a výskyt sociálně vyloučených lokalit, bude projednán vládou do konce roku 2016.

V programu Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností došlo v roce 2016 k meziročnímu finančnímu navýšení z 12 na 18 mil. Kč, byl také vypsán nový dotační program na podporu samospráv v oblasti stárnutí s celkovou alokací 20 mil. Kč.

Zákon o sociálních pracovnících

Bylo dokončeno mezirezortní připomínkové řízení k věcnému záměru zákona o sociálních pracovnících. Identifikované rozpory budou dokonce roku 2016 předloženy k rozhodnutí vládě. Pokud bude záměr schválen, bude v průběhu roku 2017 připravováno paragrafové znění návrhu zákona.

Sociální bydlení

Zákon o sociálním bydlení a o příspěvku na bydlení, který má stanovit právní rámec pro systém sociálního bydlení, byl v září 2016 postoupen do mezirezortního připomínkového řízení, vládě by měl být předložen do konce listopadu 2016.

Rozvoj sociálních služeb

V srpnu 2016 nabyly účinnosti tzv. malá novela zákona o sociálních službách. Dále pokračují práce na tzv. velké novele zákona o sociálních službách, která byla na konci září 2016 rozeslána do mezirezortního připomínkového řízení (plánovaná účinnost od poloviny 2017). V návaznosti na schválenou *Národní strategii rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025* probíhá vypořádání připomínkového řízení k akčnímu plánu na období 2017 – 2018,

kteří blíže vymezuje jednotlivé kroky k jejímu naplňování.

V roce 2016 probíhal monitoring financování sociálních služeb coby služeb v obecném hospodářském zájmu na základě předpisů EU. Dosavadní průběh dotačního roku 2016 neukazuje na výrazné problémy, které by plynuly z tohoto způsobu financování.

Úprava systému dlouhodobé zdravotně sociální péče

V roce 2016 pokračovalo vytváření návrhu změnového zákona týkajícího se některých stávajících platných zákonů v souvislosti s úpravou zdravotních a sociálních služeb. Byly dokončeny práce na návrhu právní úpravy, který by měl být rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení do konce listopadu 2016. Předpokládaná účinnost zákona je od června 2017.

3.3.4 Počáteční vzdělávání

V souladu s doporučením Rady EU z roku 2016 byla prováděna opatření za účelem zvýšení začlenění znevýhodněných dětí (včetně romských) do vzdělávání v rámci běžných škol a předškolního vzdělávání.

Předškolní vzdělávání

V květnu 2016 byla schválena novela školského zákona, která je v účinnosti od září 2016. Zavádí mj. povinný poslední ročník předškolního vzdělávání, který by měl posílit zejména zapojení dětí ze socio-ekonomicky znevýhodněného prostředí. U předškolního vzdělávání novela také zavádí přednostní přijímání dětí 4letých od roku 2017, 3letých od roku 2018 a 2letých od roku 2020. Pro zajištění dostatečných kapacit předškolního vzdělávání byly uvolněny finanční prostředky z národních zdrojů i ze zdrojů EU (IROP, OP PPR, OP Z).

Inkluze ve vzdělávání

V září 2016 nabyly účinnosti vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a změna *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, který nově zahrnuje také podmínky pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. S účinností od září 2016 byla také novelizována vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, která nyní upravuje mechanismy pro zajištění jednotného postupu školských poradenských zařízení.

Na podporu společného vzdělávání a změn zavedených novelou školského zákona jsou

pořádány informační a vzdělávací aktivity pro ředitele a pedagogické pracovníky i pro širokou veřejnost. Na financování těchto opatření byly uvolněny dodatečné zdroje ve výši cca 3 mld. Kč, které jsou poskytovány také formou 8 dlouhodobých systémových a 8 individuálních projektů. Cílem podpory je vytvoření podmínek pro vzdělávání všech dětí, žáků a studentů v integrujícím výchovném prostředí, kdy děti a žáci navštěvují místní školu hlavního vzdělávacího proudu a jsou společně vzdělávány přiměřeně svým zájmům, schopnostem a nadání. Týká se to i mateřských škol.

Podpora společného vzdělávání na všech stupních škol i v rámci mimoškolních aktivit je jednou z priorit OP VVV. V současné době bylo vyhlášeno 6 výzev zaměřených na podporu společného vzdělávání s alokací 7 mld. Kč, 2 výzvy s alokací 1,5 mld. Kč jsou v přípravě.

Posílení kvality škol

Česká školní inspekce započala realizovat individuální systémový projekt Strategické řízení a plánování ve školách a v územích v rámci OP VVV. Cílem je vznik jednotných postupů pro strategické řízení a plánování ve školách, současně budou koordinovány strategické vize škol s potřebami a prioritami v územích. Projekt bude rozvíjet tzv. individuální pomoc ředitelům škol, zaměří se na podporu profesního rozvoje ředitelů a vedení škol formou kurzů a seminářů, ale také koučinku, mentoringu, dohledu nebo benchlearningu. Nabídne také ředitelům škol, kteří se chtějí zapojit do výzev v rámci OP VVV, poradenskou a konzultační pomoc.

Kariérní systém

V souladu s doporučením Rady EU z roku 2016 připravila ČR národní projekt Kariérní systém. Počátkem listopadu 2016 schválila vláda novelu zákona o pedagogických pracovnících, která kariérní systém učitelů nově upravuje. Po předložení novely zákona Poslanecké sněmovně by měl být schválen v rámci OP VVV projekt Implementace kariérního systému učitelů, jehož cílem je ověření funkčnosti navrženého systému. Součástí projektu je i cílená podpora informovanosti všech aktérů o kariérním systému.

Byla otevřena diskuse o výrazném navýšení platů pedagogických pracovníků ve střednědobém výhledu. V červnu 2016 došlo k navýšení objemu platů učitelů s účinností od září 2016 v průměru o 8 % a u nepedagogických pracovníků o 5 %. Platové tarify tak stouply v průměru o 6 % v případě

pedagogických pracovníků a v průměru o 4 % u nepedagogických pracovníků. Kromě navýšení platových tarifů je součástí změny také narovnání některých deformací stupnice platových tarifů pro pedagogické pracovníky a zkrácení doby pro postup začínajících pedagogů z prvního do druhého platového stupně.

Odborné vzdělávání a příprava

V posledních letech dochází k pozitivnímu trendu v zájmu žáků základních škol o studium technicky zaměřených středoškolských oborů, nárůst přesto nepokryje absolutní pokles způsobený demografickou situací.

Probíhá činnost Platformy k odbornému vzdělávání, která má za cíl rozvoj spolupráce mezi zástupci zaměstnavatelů, vzdělavatelů a resortů a evaluaci odborného vzdělávání na všech úrovních vzdělávacího systému. V OP VVV budou v listopadu 2016 vyhlášeny pro střední školy výzvy na projekty určené pro stáže pedagogů ve firmách, zřízení koordinátorů spolupráce škol a zaměstnavatelů a výuku vedenou odborníky z praxe. Pokračuje implementace rozvojového programu na podporu odborného vzdělávání, které lze z pohledu potřeb trhu práce nebo tradice považovat v daném území za nenahraditelné. V rámci programu jsou každoročně poskytovány finanční prostředky (200 mil. Kč ročně) za účelem umožnění dělení tříd na skupiny a tím i zkvalitnění výuky. Vedle toho je připravován Individuální projekt národní Modernizace odborného vzdělávání za účelem modernizace kurikula středoškolského odborného vzdělávání tak, aby byly podpořeny zejména klíčové kompetence požadované zaměstnavateli pro uplatnění na trhu práce, včetně odborného výcviku a praxe.

Od roku 2017 se zavádí centrální zadávání testů z českého jazyka a literatury a matematiky v rámci přijímacího řízení středních škol. V srpnu 2016 bylo ukončeno připomínkové řízení u nařízení vlády, které od školního roku 2020/2021 stanovuje obory vzdělání, ve kterých je matematika povinně součástí společné části maturitní zkoušky.

V OP VVV budou vypisovány výzvy na projekty Partnerství a sítě, vycházející především z Krajských a Místních akčních plánů, ve kterých budou akcentována témata odborného cizího jazyka, technického a přírodovědného vzdělávání, ICT a kariérového poradenství.

3.3.5 Vysokoškolské vzdělávání

V roce 2016 byly dokončeny práce na novele zákona o vysokých školách, která vstoupila v účinnost v září 2016. V souvislosti s novelou vrcholila v průběhu roku 2016 příprava standardů pro akreditace ve vysokém školství, které byly ve formě nařízení vlády schváleny v srpnu 2016, a probíhaly práce na jejich implementaci, například ustavením Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a zavedením nových veřejných registrů (registr vysokých škol a uskutečňovaných studijních programů, registr uměleckých výstupů atd.).

3.3.6 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí

V polovině listopadu 2016 byl vládě předložen návrh rozsáhlé novely zákona o pobytu cizinců na území ČR, která mj. transponuje unijní směrnice o sezónních pracovnících a vnitropodnikově převáděných zaměstnancích.

Projekt Fast Track a projekt Welcome Package pro investory

Vláda v roce 2016 pokračovala v úspěšné realizaci obou projektů. Do projektu Welcome Package pro investory bylo ke konci září 2016 zařazeno celkem 84 žádostí (plus 64 rodinných příslušníků). Cílová skupina projektu byla rozšířena o občany Číny, Indie, Ruska a Ukrajiny a nejbližší rodinné příslušníky vnitropodnikově převáděných a lokalizovaných cizinců.

Pilotní projekt: Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny a Režim zvláštního zacházení pro kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny

V květnu 2016 schválila vláda úpravu projektu, která přinesla zmírnění podmínek pro zařazení na straně zaměstnavatelů a rovněž rozšíření projektu na zdravotnické profese s cílem umožnění zařazení do projektu většímu okruhu zaměstnavatelů a naplnění roční kvóty 500 žadatelů. Změny se již projevují v nárůstu počtu žadatelů o zařazení do projektu.

V květnu 2016 byla schválena také *Koncepce navýšení kapacity MZV a MV za účelem vyššího množství žádostí o zaměstnanecké karty*, podle které bude navýšen počet konzulárních referentů na GK Lvov o pět osob. V červenci 2016 pak vláda schválila realizaci této Koncepce, tzv. Režim Ukrajina. Zaměstnavatelé mohou žádat o zařazení do tohoto režimu a tím docílit rychlejšího vydání zaměstnanecké karty bez registrace žadatele ve VISAPointu pro kvalifikované žadatele

z Ukrajiny (dle Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO hlavní třídy 4-8, např. svářeči, řidiči, šičky). Opatření je v účinnosti od srpna 2016, roční kvóta činí 3800 žádostí. Stanovená měsíční kvóta pro náběr žádostí ve výši 170 byla za první dva měsíce fungování zcela vyčerpána, od října 2016 je s ohledem na navýšení personálních kapacit GK Lvov kvóta stanovena na 320 žádostí měsíčně. V souvislosti s dosavadním úspěšným rozjezdem a fungováním Režimu lze v roce 2017 očekávat další schválení navýšení kapacity MZV a MV a realizaci přijímání vyššího počtu pobytových oprávnění, řádově okolo 600 žádostí měsíčně.

Cílem obou opatření je na půdorysu platné legislativy urychlit vstup požadovaných pracovníků na český trh práce, tedy dosáhnout časových úspor při přijímání a vyřizování žádostí o zaměstnanecké, resp. modré karty pro ukrajinské občany, kteří se chtějí ucházet o volná pracovní místa po řádně provedeném testu trhu práce. Z důvodu zamezení rizika dumpingu v oblasti odměňování dokládá zaměstnavatel u Pilotního projektu čestné prohlášení o tom, že zaměstnaný kvalifikovaný specialista bude po celou dobu trvání pracovního poměru pobírat mzdu/plat odpovídající alespoň výši příslušného průměrného výdělku podle podskupin zaměstnávání CZ-ISCO nebo mzdu/plat v minimální výši odpovídající alespoň minimální výši stanovené pro modré karty, a to i v případě žadatelů o zaměstnanecké karty. Režim nestanovuje výši minimální mzdy, která musí být ukrajinskému pracovníkovi vyplacena, a to s ohledem na skutečnost, že české pracovní právo je založeno na zásadě rovného zacházení a zákazu diskriminace, platí tedy, že za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda.

3.3.7 Podpora legální migrace v rámci Strategie migrační politiky ČR

V červenci 2016 byl Koordinačnímu orgánu pro řízení ochrany státních hranic a migraci na úrovni členů vlády předložen *Strategický dokument ke vstupu a pobytu občanů třetích států na území ČR za účelem studia a jiných vzdělávacích aktivit*. Ten analyzuje současný stav vzdělávacích pobytů občanů třetích států v ČR a obsahuje sadu návrhů konkrétních opatření směřujících k efektivnějšímu rozvoji tohoto typu migrace v budoucnu.

3.4 OPATŘENÍ NA PODPORU KONKURENCESCHOPNOSTI

3.4.1 Reforma regulovaných povolání

V ČR pokračuje realizace Národního akčního plánu, přičemž některé legislativní změny již byly přijaty a další jsou v legislativním procesu (např. v průběhu roku 2016 byly přijaty změny spočívající v uznání neformálního vzdělávání, a to novelou živnostenského zákona). Změny podmínek pro výkon regulovaných profesí jsou oznamovány prostřednictvím databáze regulovaných profesí.

3.4.2 Podnikatelské prostředí

Snižování administrativní a regulační zátěže podnikatelů

Zpráva o míře a způsobu snižování administrativní zátěže podnikatelů za rok 2015 včetně informace o jednotlivých návrzích na podporu vybraných opatření v rámci politiky soudržnosti EU v období let 2014 až 2020 schválená vládou v červnu 2016 konstatovala, že stanoveného cíle zredukovat zátěž podnikatelů prostřednictvím minimálně 60 opatření do konce roku 2015 bylo dosaženo, neboť se podařilo splnit celkem 62 opatření.

Počátkem roku 2016 bylo zahájeno nové přeměření zátěže podnikatelů, v současnosti probíhá zpracování a vyhodnocování získaných informací. Následovat bude porovnání s informačními povinnostmi zjištěnými při přeměření provedeném v roce 2013. Termín pro předložení *Informace o snižování administrativní zátěže podnikatelů za rok 2016* včetně návrhu dalšího postupu je stanoven na červen 2017.

V rámci Expertní skupiny pro snižování administrativní zátěže podnikatelů byl do *Akčního plánu pro podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti – aktualizace 2016* vložen úkol, v němž se ukládá dotčeným resortům zřídit tzv. antibyrokratické komise na svých resortech. Tyto pracovní skupiny budou přijímat opatření ke snižování administrativní zátěže podnikatelů a budou partnerem Expertní skupiny.

Ekoaudit

V rámci screeningu podnikatelského prostředí v oblasti environmentální legislativy bylo podáno 93 podnětů k 11 právním předpisům. Provedenou verifikací bylo získáno 65 relevantních podnětů. Řada z nich byla zohledněna v probíhajících novelách příslušných právních předpisů, např. v zákoně

o odpadech, zákoně o vodách a zákoně o prevenci závažných havárií. Do další etapy Ekoauditů bylo zařazeno 7 zcela nových podnětů.

Podpora malých a středních podniků (MSP)

V rámci OP PIK byla vyhlášena řada výzev na podporu rozvoje MSP v souladu s *Akčním plánem podpory malých a středních podnikatelů za rok 2016*. V květnu 2016 byla vyhlášena výzva Aplikace IraSME z Prioritní osy 1 (PO 1), dále také výzva programu Služby infrastruktury z PO 1. V říjnu 2016 byly vyhlášeny 2. výzva Partnerství znalostního transferu z PO 1, 2. výzva Marketing: IVV a výzva Školící střediska.

Informovanost podnikatelské sféry

V letošním roce byly zahájeny práce v rámci první fáze reformy elektronického Jednotného kontaktního místa (eJKM) spočívající v návrhu struktury a obsahu webových stránek připravených ve spolupráci s agenturou CzechTrade. V současné době probíhá dokončení nové struktury v souladu s požadavky Evropské komise a podnikatelů a práce na novém obsahu.

Podpora exportu

Vedle poskytování standardních služeb a zajišťování fungování Klientského centra pro export ve spolupráci s MPO a MZV zahájila agentura CzechTrade ve 2. čtvrtletí 2016 činnost 5 regionálních exportních konzultantů (Ostrava, Brno, Pardubice, Ústí n. Labem, Plzeň). CzechTrade také realizuje nové programy – Exportní koučink a Šance pro úspěšný export. V roce 2016 byly otevřeny nové zahraniční kanceláře CzechTrade v Íránu, Indii a Peru, do konce roku budou ještě otevřeny kanceláře v Nigérii a ČLR a posílena kancelář v USA. Dále byla v rámci zefektivnění poskytovaných služeb spuštěna nová verze klientského informačního systému IS SINPRO. Začala také příprava Společného nástroje financování ekonomické diplomacie ČR, který by měl fungovat od roku 2017.

Oproti původnímu plánu byl rozšířen počet oficiálních účastí na zahraničních podnikatelských akcích pro rok 2016 o 3 akce (např. národní výstava v Teheránu), tj. na celkových 28, přičemž dvě třetiny z nich se uskuteční mimo území EU. Dále byla posílena podpora českého průmyslu, např. jeho prezentací v průběhu Letních olympijských her v Rio de Janeiro a podnikatelskými misemi.

V návaznosti na vládou projednaný materiál *Činnost EGAP a ČEB - pojišťování*

a financování vývozu se státní podporou v prosinci 2015 došlo k několika jednáním k dalším systémovým otázkám státem podpořeného exportního financování. V tuto chvíli se jedná o stabilizaci obou finančních institucí na podporu exportu a primárně řešení problematických pohledávek z minulých let tak, aby se minimalizoval dopad na státní rozpočet. Průběžně dochází k intenzivnější komunikaci ČEB a EGAP s malými a středními podniky a nárůstu jejich podílu na objemu nových obchodních případů obou společností.

V rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce na podporu obchodu - Aid for Trade je v roce 2016 v gesci MPO realizováno 7 projektů v celkové výši cca 6 mil. Kč.

V roce 2016 došlo k výběru teritorií pro další tři zemědělské diplomaty (Japonsko, USA a Libanon) a nyní se připravuje výběrové řízení. V rámci systemizace byla schválena další dvě místa pro zemědělské diplomaty na rok 2017. Ve spolupráci s MZV je plánováno zřízení místních sil pro podporu exportu v sektoru zemědělství. Došlo také k prohloubení spolupráce s ČEB a EGAP.

Ochrana spotřebitele

V červenci 2016 byla zaslána novela zákona o České obchodní inspekci do meziresortního připomínkového řízení. Jejím cílem je zpřesnit pravomoci ČOI a zohlednit poznatky z dosavadní aplikační praxe a z kontrolní činnosti tohoto dozorového orgánu. Návrh novely zákona byl v říjnu 2016 po provedeném meziresortním připomínkovém řízení bez rozporu předložen vládě ke schválení, a to s dvouměsíčním předstihem oproti Plánu legislativních prací vlády.

Zlepšení insolvenčního prostředí

Novela insolvenční zákona schválena vládou v březnu 2016 je nyní projednávána v Poslanecké sněmovně. V listopadu 2016 proběhlo jednání garančního Ústavně právního výboru a bude následovat 3. čtení.

3.4.3 Kvalita veřejné správy a legislativního prostředí

Provádění zákona o státní službě

V průběhu roku 2016 bylo přijato osm novel zákona o státní službě. V Poslanecké sněmovně je projednáván (1. čtení proběhlo v listopadu 2016) senátní návrh zákona, kterým se mění zákon o státní službě. Ten se zabývá problematikou výjimky z předpokladu vzdělání u specifické skupiny státních zaměstnanců.

Do konce června 2016 byla vyhlášena ve služebních úřadech výběrová řízení na všechna služební místa ředitelů odborů a vedoucích oddělení, která jsou postupně realizována. V tomto termínu zákon o státní službě také předpokládal dokončení výběrových řízení na služební místa vedoucích služebních úřadů, náměstků pro řízení sekce a ředitelů sekce, což bylo až na výjimky splněno. Současně probíhají výběrová řízení na volná služební místa „řadových“ státních zaměstnanců. Pokračoval také proces realizace úřednických zkoušek a dokončení pátého modulu Informačního systému o státní službě věnovaného systemizaci služebních úřadů.

eGovernment

V září 2016 vznikla *Iniciativa 2020* s cílem podpořit a urychlit vývoj ČR v oblasti e-Governmentu, kde ČR v letošním roce obdržela doporučení Rady EU. Ambicí Inicativy, která má nejvyšší politickou podporu, je posunout ČR ve světových žebříčcích hodnotících úroveň a využívání služeb e-Governmentu mezi prvních dvacet hodnocených zemí v Evropě do roku 2020. Hlavními posláním této aktivity bude zintenzivnit propagaci digitálních služeb veřejné správy a zvýšit tak povědomí veřejnosti o již funkčních elektronických službách a také podporovat rozvoj nových služeb veřejné správy poskytovaných elektronickou cestou. Hlavním nástrojem je webová stránka <http://2020.cz>, která funguje jako rozcestník pro existující služby, zároveň informuje o plánovaných službách a nabízí možnost zaslat námět na vytvoření nové online služby.

Zvýšení dostupnosti veřejné správy prostřednictvím eGovernmentu představuje jeden z cílů *Strategického rámce rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014–2020*, jehož dosavadní plnění bylo předmětem evaluační zprávy vypracované v červnu 2016. V souladu s časovým harmonogramem jsou postupně naplňována jednotlivá opatření vymezená v tzv. implementačních plánech. V roce 2016 jsou prioritně plněna opatření, která jsou součástí předběžné tematické podmínky 11 (Veřejná správa). V září 2016 byla zpracována aktualizace *Strategického rámce*, která byla rozeslána do meziresortního připomínkového řízení. Předložení vládě je plánováno na konec listopadu 2016.

V září 2016 schválila vláda návrh zákona, kterým se mění zákon o občanských průkazech. Předpokládaná účinnost je prvním dnem dvanáctého kalendářního měsíce

následujícího po jeho vyhlášení. Navrhované změny souvisejí s vytvářením národního bodu pro identifikaci a autentizaci a možností budoucího plného využití tohoto identitního prostoru, kdy bude stát garantovat svým občanům využití elektronické identifikace. Tento záměr bude realizován prostřednictvím návrhu zákona o elektronické identifikaci a o změně některých zákonů, jehož cílem je stanovení obecného způsobu prokazování totožnosti na dálku. Oproti současnému stavu dojde k zakotvení jednotného obecného způsobu prokazování totožnosti a státního informačního systému (národního bodu pro identifikaci a autentizaci) garantujícího „zprostředkování“ důvěryhodné elektronické identifikace vůči základním registrům. Návrh zákona je v současné době v meziresortním připomínkovém řízení s předpokládanou účinností od ledna 2018.

V oblasti úplného elektronického podání se podařilo spustit dlouho očekávanou novou agendu, a to samoobslužný formulář podání žádosti o výpis z rejstříku trestů, který je umístěn v prostředí Portálu veřejné správy, sekci CzechPOINT@home. Jeho použitím může každý občan, který je držitelem datové schránky fyzické osoby, získat prakticky okamžitě a navíc zdarma svůj výpis z rejstříku trestů v elektronické podobě. Počátkem října 2016 byla v prostředí CzechPOINT@office spuštěna dvojice nových formulářů sloužících pro získání opisu z evidence přestupků konkrétní fyzické osoby a pro zápis nového záznamu o přestupku do této evidence. Oba formuláře mohou použít pouze oprávněné úřední osoby, jejichž rozsah je dán zákonem. Byly navrženy tak, aby byly použitelné i z mobilních zařízení v terénu, kde by je mohla využívat např. městská policie. Dále je ve schvalovacím procesu projekt Metodický rámec pro úplné elektronické podání, který zajistí metodickou a technologickou jednotnost dalších podání za účelem vytvoření jednotného místa pro elektronické podávání, na němž začnou práce v druhé polovině roku 2017.

V *Národním katalogu otevřených dat*⁴, který je plně v provozu od května 2015, je v současné době registrováno přes 39 000 datových sad (nejvíce jich eviduje Český zeměměřičský a katastrální úřad, Hlavní město Praha a Český telekomunikační úřad). MV průběžně pořádá bezplatná školení ke standardům otevřených

dat, a to prostřednictvím projektu Implementace vládních strategií v oblasti otevřených dat II, a poskytuje institucím metodickou podporu.

V září 2016 byl vydán zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Novela zákona o svobodném přístupu k informacím definuje pojem otevřených dat a stanovuje podmínky pro to, aby data mohla být nazývána otevřenými. Stanovuje také povinnost MV spravovat národní katalog otevřených dat a zmocňuje vládu zavázat povinné subjekty ve smyslu zákona k publikaci vybraných datových sad v podobě otevřených dat. V souvislosti s touto novelou je také připraven návrh nařízení vlády o stanovení seznamu informací povinně zveřejňovaných jako otevřená data, který je v současné době před předložením vládě.

Po meziresortním připomínkovém řízení došlo k přepracování Národní strategie cloud computingu na *Strategický rámec Národního cloud computingu – eGovernment cloud ČR*, který opětovně prošel meziresortním připomínkovým řízením spolu s návrhem na aktualizaci vybraných úkolů *Akčního plánu k Národní strategii kybernetické bezpečnosti ČR na období let 2015 až 2020*. Po schválení Strategického rámce vládou (předpoklad listopad 2016) by měla v nadcházejících dvou letech následovat přípravná fáze implementace cloudu v ČR v rámci analytického projektu Příprava vybudování eGovernment cloudu.

Projekt e-Sbírka a e-Legislativa

V roce 2016 probíhaly po interním schválení projektového záměru přípravné práce směřující k podání žádosti o podporu k řídicímu orgánu IROP za účelem kofinancování projektu (podáno počátkem října 2016) a k vypsání zadávacích řízení na implementátora systému e-Sbírka a e-Legislativa a verifikátora datové báze (předpoklad na počátku roku 2017). V rámci těchto procesů probíhá doplnění a aktualizování technické dokumentace. Termín dokončení projektu byl posunut na leden 2020 z důvodu posunu účinnosti zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv na žádost Senátu (zákon vyhlášen v červenci 2016). V Senátu je nyní projednáván návrh zákona,

⁴ <http://opendata.gov.cz>

kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Obecné zásady hodnocení dopadů regulace prošly v první polovině roku 2016 dílčí úpravou v návaznosti na úpravy Legislativních pravidel vlády a Jednacího řádu vlády s cílem sjednotit způsob hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů. Dále byla zpracována *Metodika měření celkových nákladů na plnění povinností vyplývajících z regulace*, která je mj. jedním z úkolů navazujících na předběžnou tematickou podmínku 11 (Veřejná správa). Představuje praktický návod pro zpracování nejen ex ante odhadů nákladů spojených s novými návrhy regulace, ale i ex post odhadů s dodržováním těch stávajících. Pro předcházení rizika nadbytečné regulatorní zátěže byla také zpracována *Metodická pomůcka pro prevenci nadbytečné regulatorní zátěže při implementaci práva EU*, která definuje takovéto situace i postupy, jak se nadbytečné zátěži vyhnout.

Odpovědnost za přestupky a řízení o nich a evidence vybraných přestupků

V srpnu 2016 byl vydán zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který sjednocuje podmínky odpovědnosti za přestupky fyzických osob a dosavadní správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, jež se přejmenovávají na přestupky. Cílem je též zefektivnění řízení o přestupku. Zákon nabude účinnosti v červenci 2017.

Zavedení evidence vybraných přestupků ve stávajícím zákoně o přestupcích má za cíl zejména zefektivnění ověřování přestupkové spolehlivosti a přísnější postih recidivy u vybraných přestupků. Novela zákona nabyla účinnosti v plném rozsahu v říjnu 2016.

3.4.4 Boj s korupcí

Dochází k plnění z úkolů obsažených v *Akčním plánu boje s korupcí na rok 2016*, čímž je naplňováno také doporučení Rady EU z roku 2016. Z významných právních předpisů se jedná zejména o novelu zákona o střetu zájmů, která byla v září 2016 schválena ve 3. čtení v Poslanecké sněmovně, a také novelu zákona o sdružování v politických stranách a hnutích, která byla v září 2016 vyhlášena ve Sbírce zákonů. Tato novela mimo jiné zřizuje nezávislý ústřední správní úřad (Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí), který bude od ledna 2017 vykonávat dohledovou činnost formou vlastní kontroly hospodaření politických stran.

Podrobné vyhodnocení Akčního plánu bude předloženo vládě do konce března 2017.

V červnu 2016 byl schválen již třetí *Akční plán ČR Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016 až 2018*, ve kterém jsou formulovány nové i navazující závazky ČR vůči mezinárodní iniciativě Partnerství pro otevřené vládnutí (*Open Government Partnership*), které byly stanoveny na základě veřejných konzultací se širokou veřejností. Zakotvená opatření mají být splněna do roku 2018.

Jednou z priorit na rok 2016 je předložení návrhu zákona zajišťujícího ochranu oznamovatelů protiprávního jednání. Na základě schválení *Návrhu alternativ legislativního řešení ochrany oznamovatelů* bylo přistoupeno ke zpracování samotného návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů protiprávního jednání. Návrh zákona je v současné době projednáván pracovními komisemi LRV.

Dalším z důležitých opatření je rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu při kontrole výdajů veřejných rozpočtů. Po zamítnutí návrhu novely zákona o NKÚ a souvisejícího návrhu novely Ústavy ČR ze strany Senátu došlo ke zpracování nového návrhu obou zákonů. Materiály obou zákonů byly v průběhu října 2016 schváleny vládou a postoupeny k projednání do Poslanecké sněmovny.

3.4.5 Zadávání veřejných zakázek

Zákon o zadávání veřejných zakázek

ČR podniká v souladu s doporučením Rady EU z roku 2016 opatření ke zlepšení postupů při zadávání veřejných zakázek (VZ), zejména zvýšení transparentnosti a efektivnosti. Základním nástrojem reformního úsilí ČR je nový zákon o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), který byl v dubnu 2016 vyhlášen ve Sbírce zákonů, účinný je od října 2016. Doprovodně byly také přijaty prováděcí předpisy k ZZVZ (6 vyhlášek a 2 nařízení vlády).

Za účelem poskytnutí metodické podpory k ZZVZ byly zřízeny e-mailová adresa (dotazynzzvz@mmr.cz), vzdělávací program a infolinka. Autoři ZZVZ přednášejí na vzdělávacích akcích, kterých se v průběhu měsíců dubna až září 2016 zúčastnilo více než 5000 posluchačů. Formou prezenčních vzdělávacích akcí byli proškoleni v oblasti postupů stanovených ZZVZ a Metodickým pokynem také řídicí orgány, zprostředkující

subjekty i významní žadatelé (zadavatelé). Účastníci školení se mohou aktivně zapojovat a v rámci diskuse si vyjasnit problematiku ustanovení či přednést vlastní příklady z praxe. Od října 2016 je zaveden nový Vzdělávací program veřejné zakázky. Cílem je výrazné posílení odbornosti uživatelů v oblasti VZ, a to nejen v souvislosti s nově přijatým ZZVZ. Vzdělávací program je koncipován jako víceúrovňový vzdělávací systém, který má pomoci i málo zkušeným zadavatelům. Jednotlivé části vzdělávacího programu jsou ve většině případů koncipovány jako půldenní semináře, zaměřující se vždy na konkrétní část ZZVZ.

Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020

Průběžně jsou také plněna opatření *Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020* schválené vládou v lednu 2016. Patří mezi ně monitoring zahraničních *best practices*; informační akce zaměřené na zavádění elektronického zadávání VZ; poradenství zadavatele i dodavatele; revize a vytváření metodik k ZZVZ a k jeho prováděcím předpisům; vytvoření nového systému uveřejňování informací.

Zákon o registru smluv

Zákon o registru smluv je účinný od července 2016, ustanovení o sankci neúčinnosti a zrušení smlouvy při jejím neuveřejnění potom od července 2017. Nový informační systém registru smluv (ISRS) byl spuštěn v rekordně krátkém čase (testovací verze v červnu a ostrý provoz v červenci 2016) a s minimálními náklady (díky maximálnímu využití stávajících systémů a služeb). Na Portálu veřejné správy byly vystaveny formuláře, které pomáhají připravit smlouvy i metadata k uveřejnění v registru smluv. K tématu byla na webu MV vytvořena speciální sekce⁵ a byl rovněž publikován *Metodický návod k aplikaci zákona o registru smluv*, který má usnadnit základní orientaci v dané problematice a přinést odpovědi na často kladené dotazy subjektů, kterých se dotkne povinnost uveřejňování smluv. MV též zajistilo semináře s názvem Roadshow k registru smluv, kam byli pozváni zástupci z řad krajů, obcí s rozšířenou působností i dalších zájemců a proběhl workshop se stovkou zástupců dodavatelů aplikací, kterým bylo prezentováno aplikační rozhraní ISRS. Pro další metodickou

a technickou pomoc byla zřízena e-mailová schránka registrsmuluv@mvcr.cz, kterou obsluhují pracovníci správce registru. Dále je též průběžně poskytována telefonická podpora. V současnosti již v systému řádově tisíce subjektů uveřejňují desítky tisíc smluv a naplňují tak účel nového zákona.

3.5 DLOUHODOBÝ RŮST A INVESTICE

3.5.1 Výzkum, vývoj a inovace

Prostředí pro výzkum, vývoj a inovace (VaVal)

Klíčovým strategickým dokumentem k naplnění doporučení Rady EU z roku 2016 je *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016 – 2020* schválená vládou v únoru 2016. Výrazně se zaměřuje na podporu aplikovaného výzkumu pro potřeby ekonomiky a nově zavádí kontinuální proces zjišťování a vyhodnocování věcných potřeb podniků a dalších uživatelů v oblasti aplikovaného výzkumu. Debata vlády se zástupci podniků probíhá především prostřednictvím Rady vlády pro konkurenceschopnost a růst (RVKHR), Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Národních inovačních platform (NIP), v jejichž rámci jsou diskutovány první návrhy věcných potřeb v oblasti aplikovaného výzkumu, které budou průběžně zapracovávány do programů podpory a budou tak odpovídat poptávce ze strany soukromého sektoru a dalších uživatelů.

Jedním z implementačních nástrojů Národní politiky VaVal je *Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR* (RIS3). V první polovině roku 2016 došlo k úpravě znění RIS3 v oblasti implementace a postupně byly zapracovávány výstupy EDP (*Entrepreneurial Discovery Process*) probíhajícího na národní úrovni a v regionech. Celý proces, tj. dopracování RIS3 a jejího implementačního plánu, byl završen v září 2016, kdy Evropská komise oficiálně schválila aktualizované znění RIS3 a tím ukončila předběžnou tematickou podmínku 1.1 (Výzkum a vývoj – inteligentní specializace). Nedílnou součástí posílení řízení systému VaVal je zajištění udržitelnosti systému financování. Vláda v září 2016 schválila návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2017 spolu s rozpočtovým výhledem na roky 2018 a 2019, jehož součástí je také historicky nejvyšší rozpočet na VaVal ve výši 32,7 mld. Kč. Oproti schválenému výhledu se rozpočet na vědu zvýšil o 3,75 mld. Kč (tj. o 13 %). Poprvé je

⁵ <http://www.mvcr.cz/clanek/registr-smluv.aspx>

rozpočet připravován na období pěti let a střednědobý výhled do roku 2019 je koncipován jako součást přípravy na dobu po roce 2020, kdy v letech 2020 – 2023 vzniká riziko poklesu podílu výdajů na vědu a výzkum z veřejných zdrojů z 1 % HDP v roce 2017 až k hranici 0,6 % HDP po roce 2023, který bude způsoben útlumem podpory z evropských zdrojů.

Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum

Jednou z klíčových podmínek pro excelentní výzkum je v souladu s opatřením č. 10 Národní politiky VaVal zavedení hodnocení výzkumných organizací, které bude motivovat ke zvyšování kvality výzkumu. To souvisí s přípravou nové metodiky hodnocení (viz níže).

Vláda pokračuje v realizaci opatření *Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace na léta 2016–2022*. V září 2016 byl vypracován metodický rámec prvního interim hodnocení velkých výzkumných infrastruktur schválených k poskytnutí účelové podpory usneseními vlády⁶. Současně se zahájením průběžné evaluace byla počátkem listopadu 2016 vyhlášena rovněž výzva k předkládání eventuálních nových návrhů velkých výzkumných infrastruktur za účelem první aktualizace jejich Cestovní mapy. Tento proces je mj. plně synchronizovaný s procesem aktualizace Cestovní mapy Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury plánované na rok 2018.

Zatímco provozní náklady velkých výzkumných infrastruktur jsou hrazeny z výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal, investiční náklady nezbytné pro další technologický rozvoj jejich zařízení budou financovány z ESIF prostřednictvím OP VVV. Věcně příslušná výzva je aktuálně realizována (přijaté návrhy projektů byly postoupeny k odbornému hodnocení).

Dlouhodobá udržitelnost vybudovaných výzkumných a vývojových kapacit za využití OP VVI a OP Praha-Konkurenceschopnost je na kontinuální bázi podporována implementací opatření Národních programů udržitelnosti I a II. V roce 2016 se vláda zaměřuje na průběžnou evaluaci financovaných projektů.

Výzvy OP VVV podporující excelenci ve výzkumu v rámci PO 1 jsou např. výzva na podporu mezinárodní mobility pracovníků

výzkumných organizací ČR, výzva na podporu excelentních výzkumných týmů vystavěných na příchodu špičkového výzkumného pracovníka ze zahraničí. Vyhlášené výzvy OP VVV v PO 1 jsou: Excelentní výzkumné týmy, Teaming, Excelentní výzkum, Výzkumné infrastruktury. Připravuje se také vyhlášení výzvy OP VVV na podporu mezinárodní mobility (v plánu v 1. polovině 2017).

Koncepce informačního systému VaVal

V souladu se schválenou *Koncepcí Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020* byla do pracovní verze paragrafovaného znění návrhu zákona o VaVal zapracována opatření, která pro realizaci vyžadují legislativní změnu. Podrobnosti budou uvedeny v prováděcím předpise k novému zákonu po jeho schválení vládou.

Program Inter-Excellence

Program Inter-Excellence byl schválen vládou v květnu 2016. Další kroky se zaměří na průběžnou realizaci veřejných soutěží ve VaVal k tomuto programu v rámci jeho dílčích podprogramů a poskytování podpory z veřejných prostředků úspěšným uchazečům a také vyhlášení výzvy OP VVV na podporu mezinárodní mobility pracovníků výzkumných organizací ČR.

Hodnocení výzkumných organizací

Příprava nové metodiky hodnocení postoupila do závěrečné fáze. Metodika je rozdělena do segmentů hodnocení vysokých škol, hodnocení resortních výzkumných organizací, hodnocení ústavů Akademie věd ČR. Navrhuje se jednou za 5 let provést v jednotlivých segmentech velké hodnocení podle předem stanovených kritérií, které by mělo vyústit v doporučení pro jednotlivé výzkumné organizace. Návrh nové metodiky by měl být vládě předložen do konce roku 2016.

Spolupráce mezi výzkumnou a podnikovou sférou

Spolupráce soukromého a veřejného sektoru, na kterou cílí i doporučení Rady EU z roku 2016, bude i nadále realizována zejména prostřednictvím vypisování konkrétních programů aplikovaného výzkumu, na jejichž náplni se podniky podílely a jež budou vyhovovat jejich potřebám, a také prostřednictvím vytvoření výzkumně a technologicky zaměřených center realizujících aplikovaný výzkum pro potřeby uživatelů z veřejného sektoru, podniků a dalších uživatelů. V průběhu implementace RIS3 se

⁶ Ze dne 15. června 2015 č. 482 a dne 21. prosince 2015 č. 1066.

pracuje na zúžení zaměření (vertikalizaci) výzev OP PIK a podpoře konkurenceschopnosti založené na znalostech v méně rozvinutých regionech. Vertikalizace v pilotní fázi je aplikovaná ve výzvách OP PIK PO 1 – Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, které budou vyhlášovány v průběhu 4. čtvrtletí 2016.

Spolupráce je také podporována prostřednictvím OP VVV: výzvy Budování expertních kapacit – transfer technologií, Dlouhodobá mezisektorová spolupráce a Předaplikační výzkum. V polovině roku 2016 proběhlo vyhodnocení první veřejné soutěže programu TRIO, do které se přihlásilo celkem 421 projektů, z čehož 167 bylo podpořeno. Na říjen 2016 je naplánováno vyhlášení druhé veřejné soutěže, výsledky by měly být známy v květnu 2017. V první polovině roku 2016 byla zároveň zahájena realizace prvních projektů zaměřených na zvýšení aplikovatelnosti výsledků VaVal v oblasti klíčových technologií (KETs) v podnikové sféře. V roce 2016 také pokračovala úspěšná podpora inovativních podniků z OP PIK prostřednictvím výzev ve všech schválených programech podpory.

Na jaře 2016 byly schváleny nové programy účelové podpory aplikovaného výzkumu, konkrétně program BETA2 a program ZÉTA. Dále pokračovala příprava programu ÉTA zaměřeného na podporu společenskovedního výzkumu, zejména s vazbou na nové společenské výzvy spojené s Národní iniciativou Průmysl 4.0, programu THÉTA a také programu Národní centra kompetence, který by měl být předložen RVVI do konce letošního roku.

V rámci stávajících programů pak byly v roce 2016 vypsány veřejné soutěže na podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje se zaměřením na spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a podnikovou sférou a to v rámci programů EPSILON, GAMA a DELTA.

Vybrané projekty Technologické agentury ČR (TA ČR)

V druhé polovině roku 2016 započala příprava na vyhlášení veřejných soutěží v roce 2017. Předpokládá se realizace soutěží v programech EPSILON, DELTA, ZÉTA, ÉTA a THÉTA. Z vlastních rozvojových projektů TA ČR byl v září 2016 schválen projekt PROEVAL zaměřený na posílení *evidence-based policy* a následně začala jeho realizace.

Příprava zákona o VaVal

Vláda v srpnu 2016 schválila věcný záměr zákona o podpoře VaVal. Nyní probíhá příprava paragrafovaného znění zákona včetně diskusí s relevantními aktéry s cílem vytvořit nový legislativní rámec, což reflektuje doporučení Rady EU z roku 2016. Cílem připravovaného zákona je revidovat stávající systém VaVal, po vzoru řady zahraničních zemí vytvořit centrálně řízené, koordinované, a tím i lépe kontrolovatelné financování VaVal. Z dlouhodobého hlediska je cílem vytvořit ve společnosti podmínky pro perspektivní zvýšení kvality VaVal v ČR.

Kosmické aktivity

V rámci přípravy mandátu pro jednání Rady Evropské kosmické agentury (ESA) na úrovni ministrů projedná vláda výši příspěvku ČR do volitelných programů ESA. *Zpráva o průběžném hodnocení plnění Národního kosmického plánu 2014–2019* byla předložena vládě v listopadu 2016.

V roce 2016 se vláda zavázala celkovou částkou 25,1 mil. EUR do roku 2022 k účasti ČR na programu Ariane 6 k přípravě nové evropské nosné rakety. Tento příspěvek na vývoj a přípravu průmyslové produkce otevírá v ČR možnost dlouhodobé výroby systémových komponent s vysokou přidanou hodnotou, na což se v ČR připravuje řada firem.

3.5.2 Investiční politika

Národní inovační fond

V posledních měsících probíhala jednání se skupinou Evropské investiční banky o vytvoření a správě fondu fondů s předpokladem brzké finalizace textu a následného podpisu dohody o financování. Zároveň probíhají administrativní úkony spojené se založením investiční společnosti Národního inovačního fondu (NIF) pro investice do rizikového kapitálu. Prostřednictvím NIF budou realizovány programy OP PIK na podporu financování rozvoje inovativních firem a komercializace výzkumu a vývoje formou kapitálových vstupů. Program Rizikový kapitál byl schválen vládou v září 2016.

Zapojení do projektů na nadnárodní úrovni

Na nadnárodní úrovni je v plánu zapojení do regionálního projektu Středoevropského fondu fondů (SFF) Evropského investičního fondu (EIF), které bude komplementární s podporou NIF. Opatření vyžaduje vklad do SFF ve výši 240 mil. Kč ze státního rozpočtu

a dále též dalších zdrojů ČMZRB s předpokladem návratnosti v průběhu 17leté investiční periody. Je plánováno zapojení ČMZRB jako převodního mechanismu pro český vklad. Spuštění se plánuje v roce 2017, v následujících 4 letech by měl probíhat výběr fondů, poté bude následovat investiční fáze.

Inovativní finanční nástroje

V ČR je plánováno lepší využívání finančních nástrojů, ve srovnání s minulostí budou implementovány více subjekty ve více sektorech. Jsou připravovány několika resorty (MPO, MŽP, MMR, MD) a Magistrátem hlavního města Prahy. Spuštění prvních finančních nástrojů MPO a MŽP se předpokládá začátkem roku 2017. Možnost využití finančních nástrojů dále analyzuje MŠMT a MPSV.

Byl připraven materiál věnující se centralizované správě finančních nástrojů se zapojením fondu fondů. Materiál vyhodnocuje subjekty, které by bylo možné pověřit výkonem činnosti fondu fondů, a to ve variantě s investičním fondem ve smyslu zákona o investičních společnostech a investičních fondech a ve variantě využití ČMZRB. Na základě jednání spolupředkladatelů a výsledků meziresortního připomínkového řízení bylo rozhodnuto, že v programovém období 2014–2020 nebudou prozatím na centrální úrovni zakládány žádné nové entity. Materiál proto předpokládá, že do března 2018 bude zpracována komparativní studie se zaměřením na porovnání variant implementace centrální správy finančních nástrojů z hlediska míry naplnění *Národní investiční strategie – investičního plánu ČR*, která zhodnotí možnosti využití stávajících struktur pro implementaci finančních nástrojů. Součástí studie bude i zhodnocení nezbytných kroků a podmínek, které bude nutno provést a naplnit, aby ČMZRB byla schopna plnohodnotného výkonu funkce správce fondu fondů. Na základě této strategické analýzy by poté vláda měla rozhodnout o přesné podobě centralizované správy finančních nástrojů tak, aby zvolený model mohl být připraven pro nové programové období 2021–2027.

ČR se zapojila do Evropského fondu pro strategické investice (EFSI) prostřednictvím ČMZRB v aktivitě Protizáruka, která umožní podpořit větší množství projektů než se stávajícími zdroji ČMZRB a MPO. V období let 2015–2017 se bude jednat o úvěry pro MSP ve výši více než 4,4 mld. Kč pro 1500

podnikatelů (tzn. o třetinu víc, než by mohla poskytnout ČMZRB z vlastních zdrojů). S využitím protizáruky budou poskytovány záruky za investiční úvěry a úvěry na pořízení zásob až do výše 4,1. mil. Kč.

ČR plánuje mimo jiné využívání finančních nástrojů ve třech programech OP PIK. Ty by měly umožnit MSP přístup k financování jejich podnikatelských záměrů poskytnutím počátečního kapitálu pro rozjezd či spolupráci s výzkumnými organizacemi. Jsou jimi programy Expanze, Rizikový kapitál a Proof-of-Concept.

S využitím zdrojů programu COSME došlo v červenci 2016 k podpoře fondu rizikového kapitálu ARX IV Fund skrze EIF. Fond je zaměřený na region střední a východní Evropy, většina investic má směřovat do ČR, a již nyní má od EIF a soukromých investorů příslibených 66 mil. EUR.

Investiční pobídky

V současnosti jsou projednávány možnosti a návrhy, které by posílily systém investičních pobídek v ČR, především v oblastech s vysokou přidanou hodnotou.

Regionální politika

Vládě bude v roce 2016 předložen *Akční plán realizace Strategie regionálního rozvoje 2017–2018*, v němž jsou sumarizovány finanční zdroje pro realizaci regionální politiky pro dané období a detailně popsány aktivity ČR při naplňování cílů regionální politiky. Významným krokem bylo rovněž zpracování *Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje*. Na konci roku 2016 byly zahájeny práce na zpracování akčních plánů hospodářské restrukturalizace jednotlivých krajů.

V průběhu roku 2016 bylo dosaženo významného pokroku při hodnocení a schvalování integrovaných strategií, které představují první krok v procesu implementace integrovaných nástrojů v ČR, pro něž je v souladu s *Dohodou o partnerství* vyčleněno cca 10 % celkové alokace ČR pro programové období 2014–2020. Do konce roku 2016 se předpokládá schválení všech strategií integrovaných územních investic (ITI) a integrovaných plánů rozvoje území (IPRÚ), v případě nástroje komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) probíhá hodnocení strategií průběžně.

3.5.3 Digitální ekonomika

Koordinace digitální agendy ČR

V květnu 2016 byl v reakci na dlouhodobou společenskou debatu o nastavení efektivní koordinace digitální agendy na úrovni vlády jmenován státní tajemník pro evropské záležitosti Tomáš Prouza koordinátorem digitální agendy ČR. Hlavním důvodem bylo naplnit dlouhodobé volání především sociálních a hospodářských partnerů po ustavení jednoho koordinačního místa, které bude digitální agendu ČR komplexně zastřešovat a bude institucionálně nezávislé na jednotlivých národních gestorech pro různé aspekty digitální agendy. Smyslem zřízení této funkce je zastřešovat a propojovat vládní aktivity na podporu digitální agendy a zajišťovat intenzivní spolupráci v rámci veřejné správy a komunikaci s odbornou i laickou veřejností.

Společnost 4.0

Na základě úkolu z *Akčního plánu pro rozvoj digitálního trhu* byl vládou v srpnu 2016 schválen materiál *Iniciativa Průmysl 4.0*, který zachycuje aktuální výzvy a požadavky, které na náš průmysl a společnost bude klást digitalizace a automatizace v průmyslu, používání nových technologií a jejich propojování, a obsahuje rovněž možná opatření. Iniciativa se také zabývá dopady tzv. čtvrté průmyslové revoluce na trh práce a vzdělávací systém. V souvislosti s jejím nástupem bude ve stále větší míře docházet k významným změnám napříč společností, proto je nezbytné se zabývat celospolečenskými přesahy tématu, tedy problematikou Společnosti 4.0. Cestu k ní je v tomto smyslu třeba chápat jako rozsáhlou a postupnou celospolečenskou změnu, která je v principu spojena s internetem věcí a s využitím digitalizace a internetu ve všech oblastech hospodářského a společenského života.

V *Aktualizaci Akčního plánu pro rozvoj digitálního trhu*, kterou vláda schválila v říjnu 2016, jsou proto stanovena opatření, která mají zajistit součinnost všech aktérů, včetně hospodářských a sociálních partnerů a zástupců akademické sféry, a koordinaci aktivit souvisejících s výše zmíněným procesem. Do konce roku 2016 budou představeny Iniciativy Práce 4.0 a Vzdělání 4.0 a také bude založen horizontální koordinační mechanismus Aliance Společnost 4.0. Ten bude řídit a koordinovat jednotlivé aktivity zahájené těmito iniciativami pod souhrnným pojmem Společnost 4.0 tak, aby se vzájemně vhodně doplňovaly a

navazovaly na sebe. Platforma kromě zástupců relevantních resortů zahrne rovněž významné hospodářské a sociální partnery a představitele akademické sféry. V rámci platformy bude následně v prvním pololetí roku 2017 zpracován souhrnný *Akční plán pro Společnost 4.0*, který by měl stanovit konkrétní úkoly v návaznosti na představené iniciativy.

Akční plán pro rozvoj digitálního trhu

V návaznosti na jmenování státního tajemníka pro evropské záležitosti koordinátorem digitální agendy ČR byl vládě v červenci 2016 předložen *Aktualizovaný Akční plán pro rozvoj digitálního trhu*, který je v současnosti jediným komplexním dokumentem pro digitální agendu v ČR. Akční plán byl doplněn o priority koordinátora digitální agendy pro následující období, které směřují do oblastí e-skills, e-commerce, e-bezpečnosti, e-governmentu a e-výzev (otevřená data, sdílená ekonomika, smart cities) a současně byla aktualizována i další sektorová opatření. Společně s aktualizací Akčního plánu byla vládě předložena také *2. zpráva o implementaci Akčního plánu pro rozvoj digitálního trhu*. Většinu opatření stanovených v Akčním plánu se podařilo splnit či se na jejich plnění intenzivně pracuje. Oba materiály byly schváleny vládou v říjnu 2016. Další aktualizace Akčního plánu a zpráva o jeho implementaci budou vládě předloženy v lednu 2017.

Snížení nákladů na výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a zjednodušení procesu výstavby

Národní plán rozvoje sítí nové generace byl schválen vládou v říjnu 2016 a zaslán k verifikaci Evropské komisi. Tím bude po jeho schválení Evropskou komisí naplněna předběžná tematická podmínka 2.2 (Infrastruktura přístupových sítí nové generace), a bude možné čerpat finanční prostředky z OP PIK, SC 4.1 (Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu).

V říjnu 2016 byl vládou schválen návrh zákona, kterým se implementuje směrnice o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací do českého právního řádu. Návrh byl předložen k projednání Parlamentu ČR.

Strategie rozvoje zemského digitálního televizního vysílání

Strategie rozvoje zemského digitálního televizního vysílání včetně postupu přechodu

na technologicky vyšší standard DVB-T2/HEVC byla schválena vládou v červenci 2016.

V současnosti probíhají následné legislativní práce spočívající v úpravě zákona o elektronických komunikacích, nařízení vlády o stanovení způsobu a výše tvorby prostředků radiokomunikačního účtu a způsobu jejich čerpání a nařízení vlády o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel. Tyto texty budou v nejbližší době předloženy do meziresortního připomínkového řízení a ke schválení vládě.

3.5.4 Doprava

Novela stavebního zákona a společné povolovací řízení

V souladu s doporučením Rady z roku 2016 schválila vláda v září 2016 návrh zákona, kterým se mění stavební zákon a 43 souvisejících zvláštních právních předpisů. Výsledná podoba návrhu zákona je maximálním kompromisem, kterého bylo možné dosáhnout při zachování současné organizace veřejné správy a v rámci formátu novely, nikoli návrhu nového zákona.

Dle novely dojde při pořizování aktualizací zásad územního rozvoje krajů a změn územních plánů a regulačních plánů zjednodušením procedur k úspoře až 1 roku, aniž by byl některý z účastníků řízení krácen na svých právech. Liniové stavby, které objektivně nelze umístit do oblasti původně vymezené v územním plánu, bude v návaznosti na rozhodnutí krajského úřadu možno postavit bez nutnosti měnit územní plán, což jejich výstavbu urychlí cca o 2 roky. Orgán územního plánování bude ve svých stanoviscích klást větší důraz na vzhled obcí a na kvalitu veřejných prostranství a dokumenty územního plánování budou povinně zveřejňovány na internetu. Zavádí se možnost spojení územního a stavebního řízení zakončeného vydáním jednoho společného povolení, kterým se stavba, nebo soubor staveb, současně umísťuje i povoluje. A to i v případech, kdy tomu podle současné právní úpravy brání rozdílná příslušnost stavebních úřadů. Zamýšlenou povinností integrace procesu posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. EIA) do těchto řízení však vláda nakonec do návrhu zákona nezahrnula, a návrh zákona nadále obsahuje možnost vedení procesu EIA samostatně před zahájením územního či společného územního a stavebního řízení.

Posuzování vlivů na životní prostředí

Návrh zákona, kterým se mění zákon o posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. transpoziční novela EIA), prošel meziresortním připomínkovým řízením a počátkem listopadu 2016 byl předložen vládě.

Co se týče problematiky významných dopravních staveb financovaných z fondů EU, v srpnu 2016 nabyl účinnosti zákon⁷, kterým bylo do zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vloženo ustanovení zakotvující speciální postup pro zajištění realizace těchto záměrů. Na jeho základě bylo vydáno nařízení vlády o stanovení prioritních dopravních záměrů, kterým se stanovilo 9 prioritních dopravních projektů se stanovisky EIA vydanými podle předvstupních právních předpisů, nacházejícími se před vydáním stavebního povolení, které budou podrobeny speciálnímu postupu tak, aby mohla být jejich výstavba zahájena v nejbližší době.

Efektivní strategické plánování a jeho realizace

Financování rozvoje dopravní infrastruktury je zajištěno prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) a využívají se jak národní prostředky, tak prostředky z ESIF z OP D, případně z přímo řízených nástrojů jako je Nástroj pro propojení Evropy (CEF).

Financování vodních cest prostřednictvím OP D 2014 – 2020 je prozatím pozastaveno. Podmínkou pro další využívání je připravit projekt, který by umožnil významné navýšení podílu vodní dopravy na celkových přepravních prouděch v nákladní dopravě ve směru do námořních přístavů. Jedná se o projekt zlepšení plavebních podmínek mezi Ústím n/L a státní hranicí s Německem, neboť tento úsek je hlavním úzkým hrdlem bránícím ve využívání vodních cest.

Důležitým úkolem je celkové zrychlení přípravy staveb. Návrh zákona o liniových stavbách, který měl být předložen v roce 2015 k projednání, byl stažen. Za vhodnější variantu řešení se považuje implementace potřebných principů urychlení přípravy staveb do již existujících zákonů. V tomto ohledu je klíčová především finální podoba novely stavebního zákona a souvisejících zákonů, jejichž cílem je

⁷ Zákon č. 256/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

zavedení koordinovaného povolení umožňujícího realizaci stavby.

Návazně na schválený *Národní akční plán čisté mobility* v listopadu 2015 byl vypracován program na podporu výstavby veřejných dobíjecích a napájecích stanic pro alternativní energie v silniční dopravě (CNG, LNG, elektřina a vodík). Probíhá proces notifikace Evropské komisi.

Rozvoj inteligentních dopravních systémů

V červnu 2016 vláda schválila *Implementační plán k Akčnímu plánu rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050)*, který implementuje strategii schválenou vládou v roce 2015 a který zastřešuje rozvoj systémů ITS, tedy využití nejmodernějších detekčních, diagnostických, informačních, řídicích a zabezpečovacích technologií, a to ve všech druzích dopravy. V Implementačním plánu je uvedeno 66 projektových záměrů, které jsou rozděleny do čtyř kategorií: silniční doprava (38 projektových záměrů), železniční doprava (22 projektových záměrů), vnitrozemská vodní a veřejná osobní doprava (3 a 3 projektové záměry).

Prioritní projekty v rámci budování infrastruktury

V rámci výstavby dálniční sítě v roce 2016 pokračuje modernizace a výstavba dálnice D1 i dálnice D3. Probíhají práce na dokončení dálnice D8 v Českém středohoří. Zahájena byla výstavba obchvatu Frýdku-Místku na dálnici D48. V roce 2016 také pokračuje výstavba úseků silnic I. třídy.

Pokračují práce i na modernizaci tranzitních železničních koridorů. Na třetím tranzitním železničním koridoru probíhá výstavba Ejpovického tunelu, přestavba železničního uzlu Plzeň, dále probíhá modernizace úseků čtvrtého tranzitního železničního koridoru. K důležitým projektům mimo tyto koridory patří např. modernizace železniční trati Nymburk – Mladá Boleslav. Dále probíhá řada dalších staveb menšího rozsahu s cílem zkvalitňovat železniční síť.

Mezi další významné investiční akce patří i výstavba digitálního rádiového systému GSM-R, zabezpečovacího zařízení ECTS a dálkového řízení provozu DOZ. V roce 2016 pokračovaly i investice do železniční infrastruktury pro rozvoj příměstské dopravy a integrovaných dopravních systémů.

3.5.5 Energetika a energetická účinnost

V roce 2016 obdržela ČR doporučení Rady EU týkající se omezení překážek bránících investicím. V oblasti energetických staveb patří mezi hlavní kroky novela zákona o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, v níž jsou zohledněna specifika povolovacích procesů energetických staveb zřizovaných a provozovaných ve veřejném zájmu ČR, a to zejména projekty společného zájmu dle nařízení stanovující hlavní směry pro transevropské energetické sítě. V oblasti investic do výroby elektrické energie byla novelou energetického zákona zjednodušena možnost samovýroby elektřiny. Podle ní již není na výrobu elektřiny ze zdrojů s instalovaným výkonem do 10 kW pro vlastní výrobu vyžadována licence. Dále byla v případě mikrovýroby odstraněna povinnost investora získat před instalací mikrozdroje souhlas distributora s připojením zdroje do distribuční sítě.

Obnovitelné zdroje energie

V září 2015 ČR notifikovala Evropské komisi žádosti o schválení podpory výroby elektrické energie ve vodních elektrárnách s instalovanou kapacitou do 10 MW i po roce 2015 a podpory provozní výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie (OZE) pro výrobní s instalovaným výkonem do 500 kW využívající bioplyn. Tyto notifikace Evropská komise schválila v srpnu 2016.

Zpráva o pokroku při podporování a využívání energie z OZE, aktualizovaná k dubnu 2016, potvrdila splnění a překročení dílčích cílů i celkového podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie, stanovených na rok 2014. Existují proto příznivé vyhlídky na dosažení očekávaných cílů podílu OZE v roce 2020 (15,3% podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie).

Energetická účinnost

Byla vypracována čtvrtá *Zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti ČR*, která byla v dubnu 2016 odeslána Evropské komisi. Zpráva informuje o aktualizaci vnitrostátního orientačního cíle ČR dle metodiky Eurostat, který byl nově stanoven ve výši 50,67 PJ (14,08 TWh) nových úspor energie v konečné spotřebě energie do roku 2020. V roce 2015 bylo dosaženo 2 704 TJ úspory energie v konečné spotřebě. ČR úspěšně splnila svůj cíl a závazek pro rok 2015 efektivně dočerpat finanční prostředky z Operačních programů v programovém období 2007 – 2013. V roce 2016 byly spuštěny programy

financování energeticky úsporných opatření zahrnutých do *Národního akčního plánu energetické účinnosti III/IV*. Vyhodnocování čerpání a dosahování úspor energie pro naplnění povinného zvyšování energetické účinnosti probíhá průběžně a bude následně zohledněno do aktualizace Akčního plánu předložené v roce 2017.

V souvislosti s plněním požadavků na povinnou renovaci budov ústředních institucí byla vypracována *Zpráva o plnění Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice EP a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti pro rok 2016 s výhledem do roku 2020 za rok 2015*, která byla vládou v září 2016 vzata na vědomí. Zpráva uvádí, že na základě dat za období duben až červen 2016 byla v roce 2015 realizována energeticky úsporná opatření na 30 budovách 9 ústředních institucí s celkovou energeticky vztažnou plochou 186 151 m². Těmito realizacemi došlo k naplnění závazku ČR pro rok 2015.

Investice do energetické účinnosti z ESIF

Čerpání finančních prostředků z ESIF bude vyhodnoceno v rámci Zprávy o pokroku v oblasti plnění cílů energetické účinnosti, která bude zpracována do dubna 2017.⁸

Zvyšování energetické účinnosti budov

Státní fond rozvoje bydlení v současné době eviduje pro rok 2016 v rámci programu Panel 2013+ žádosti včetně příslibů za 27,7 mil. Kč pro 295 bytů.

Od října 2015 probíhá v rámci Nové zelené úsporám příjem žádostí do 3. výzvy pro rodinné domy s kontinuálním a dlouhodobým podáváním žádostí. K 19. září 2016 bylo aktivních 6 752 žádostí s požadovanou výší podpory za 1 413,2 mil. Kč (proplaceno bylo 1 842 žádostí za 194,2 mil. Kč).

Pro bytové domy na území hl. m. Prahy jsou v rámci 2. výzvy pro bytové domy přijímány žádosti od poloviny března 2016. Rovněž se jedná o kontinuální a dlouhodobou výzvu, kdy se předpokládá ukončení příjmu žádostí buď

⁸ V OP ŽP byl v rámci 19. výzvy PO 5, SC 5.1 v dubnu 2016 ukončen příjem žádostí a následně bylo schváleno celkem 430 projektů za cca 1,2 mld. Kč prostředků EU. Další 39. výzva pro SC 5.1 byla vyhlášena v červenci 2016 s příjmem žádostí od září do prosince 2016 a alokací 3 mld. Kč. Pro specifický cíl 5.2 byla vyhlášena průběžná 20. výzva s příjmem žádostí od poloviny října 2015 do poloviny října 2016 a alokací 200 mil. Kč. Prozatím v tomto specifickém cíli nebyl schválen žádný projekt.

vyčerpáním stanovené alokace, nebo nejpozději do konce roku 2021. K 19. září 2016 bylo aktivních 205 žádostí s požadovanou výší podpory za 165,4 mil. Kč (proplaceno bylo 26 žádostí za 18,6 mil. Kč).

Koncem roku 2016 se připravuje vyhlášení výzvy pro podporu výstavby pasivních bytových domů. Dále se v roce 2016 připravuje vyhlášení výzvy pro budovy veřejného sektoru v majetku státu.

Energetická efektivita v dopravě

Byl předložen návrh zákona, kterým se mění zákony o pohonných hmotách a zákon o ochraně ovzduší. Cílem implementace směrnice je podpora alternativních pohonných hmot a zejména infrastruktury pro alternativní pohonné hmoty, které by v dlouhodobějším horizontu měly nahradit fosilní ropu. Důvodem je snaha o zvyšování konkurenceschopnosti celé EU a potřeba zajištění energetické bezpečnosti EU. V souladu se směrnicí jsou nově definována příslušná alternativní paliva, dochází k rozšíření povinností pro provozovatele čerpacích stanic a jsou nově zezáväzňeny technické specifikace pro dobíjecí stanice. V souladu s požadavky směrnice jsou také rozšířeny povinnosti pro vlastníky čerpacích stanic, kteří budou nově povinni do evidence čerpacích stanic oznamovat i druh prodávané pohonné hmoty. Pro vlastníky veřejně přístupných dobíjecích stanic bude nově zavedena povinnost obdobná pro vlastníky čerpacích stanic.

MŽP plánuje do konce roku 2016 vyhlášení Programu na podporu vozidel s alternativním pohonem s alokací 100 mil. Kč pro obce, kraje a organizace jimi zřízené.

3.5.6 Životní prostředí, účinné využívání zdrojů a zemědělská politika

Implementační *Aktualizace Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020* byla v polovině listopadu 2016 předložena vládě.

Nakládání s odpady

Nové zákony v odpadovém hospodářství prošly meziresortním připomínkovým řízením a byly projednány na plénu LRV v září a počátkem listopadu 2016. Další projednávání na plénu LRV bude zvaženo na základě dopracování obou návrhů (případně již bude zpracováno přímo stanovisko předsedy LRV). Následovat bude předložení do vlády. Účinnost je prozatím směřována na počátek roku 2018.

Do června 2016 byly přijaty všechny plány odpadového hospodářství (POH) jednotlivých

krajů, které tvoří další úroveň strategických dokumentů v oblasti odpadového hospodářství ČR. Jak národní, tak krajské POH, byly poskytnuty Evropské komisi.

V srpnu 2016 bylo podepsáno trojstranné Ujednání ČSÚ, MŽP a ÚV ČR o vykazování produkce komunálního odpadu v ČR. Cílem je sjednocení zdroje dat o odpadovém hospodářství ČR a následně sjednocení vykazování dat do institucí EU. Ujednání, které je rozděleno na řešení realizovatelné v horizontu 3–6 měsíců a střednědobé řešení realizovatelné v horizontu 1–4 roky, projednala a schválila vláda v říjnu 2016.

Ochrana klimatu a adaptace na jeho změnu

Politika ochrany klimatu v ČR byla v červenci 2016 předložena do procesu posuzování vlivů na životní prostředí (SEA). Konečná verze Politiky se zohledněním stanoviska SEA bude předložena ke schválení vládě do konce března 2017.

Úkol zpracovat a předložit vládě do konce roku 2016 *Národní akční plán adaptace na změnu klimatu* je plněn v široké meziresortní spolupráci a za účasti vybraných odborných i nevládních organizací. V lednu 2016 byla ustavena Adaptační platforma Meziresortní pracovní skupiny pro ochranu klimatu coby poradní orgán MŽP. V polovině srpna 2016 byl dopracován návrh materiálu, který byl následně rozeslán k připomínkám všem výborům Rady vlády pro udržitelný rozvoj. Meziresortní připomínkové řízení bylo zahájeno v listopadu 2016.

Snižování rizika povodní a dopadů sucha

V roce 2016 pokračovaly práce na nařízení vlády stanovující minimální zůstatkové průtoky. V roce 2017 bude toto nařízení připraveno a předloženo ke schválení. Další návrhy ke zmírnění rizika sucha budou zahrnuty do návrhu *Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR* s využitím realizovaných opatření.

Ochrana ovzduší

Všechny programy zlepšování kvality ovzduší byly v první polovině roku 2016 vydány opatřeními obecné povahy MŽP. Novela zákona o ochraně ovzduší by měla vstoupit v platnost do konce roku 2016 (účinnost od ledna 2017).

Politika druhotných surovin ČR

Ke konci října 2016 se podařilo realizovat 14 opatření, která přispějí k plnění 5 strategických cílů definovaných v *Politice druhotných surovin ČR*. Byl vyhlášen Program Nízkouhlíkové technologie v OP PIK

na podporu zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií v oblasti zpracování a využívání druhotných surovin, vytěžování druhotných surovin z použitých výrobků a výroba finálních produktů z druhotných surovin. V současnosti se posuzuje 23 projektů, které byly podány v rámci 1. výzvy, vyhlášení 2. výzvy pro rok 2017 se finalizuje. Do konce roku 2016 bude dokončena *Analýza bariér podnikatelského prostředí v oblasti vyššího využívání druhotných surovin v ČR a návrh řešení vedoucích k jejich odstranění nebo zmírnění*, jejíž průběžné výstupy byly využity pro *Vyhodnocení plnění Politiky druhotných surovin ČR za období 2014 - 2016*, které bylo vládě předloženo v listopadu 2016. Byl realizován Pilotní projekt za účelem ověření navrženého systému rekvalifikačního vzdělávání v oblasti recyklace. Zároveň byl zpracován materiál *Začlenění tématu oběhového hospodářství do jednotlivých vzdělávacích stupňů se zaměřením na příklady z praxe*. Zbývající dvě opatření jsou splněna částečně a jejich realizace bude probíhat do konce roku 2016.

Politika nerostných surovin ČR

Bylo zahájeno posuzování *Surovinové politiky ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů* z hlediska vlivů na životní prostředí (proces SEA). Byl vybrán zpracovatel projektu posouzení a bylo odesláno úvodní oznámení na MŽP. Dokončení posouzení je předpokládáno nejpozději do konce května 2017. Po obdržení stanoviska MŽP bude následně materiál předložen vládě ke schválení.

Zemědělská politika

K naplňování cílů *Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030* schválené vládou v květnu 2016 bylo navrženo Memorandum o spolupráci při přípravě a realizaci Programu podpory investic do rozvoje zpracování surového dříví v ČR formou garance dodávek suroviny od vlastníků lesů. V návaznosti na přijetí Memoranda bude vytvořen program podpory investic stanovující podmínky poskytování garancí na dodávky surového dříví dřevozpracujícím podnikům.

V roce 2016 probíhala implementace téměř všech programových opatření Programu rozvoje venkova (PRV). Příjem žádostí o dotace týkající se většiny projektových opatření proběhl v květnu a říjnu 2016. Kontinuální příjem žádostí probíhal pro operaci Pozemkové úpravy a opatření Technická pomoc. Specifický příjem žádostí mělo opatření

LEADER, kdy byly přijímány k hodnocení strategie komunitně vedeného místního rozvoje. V průběhu dubna a května 2016 dále probíhal příjem žádostí v rámci jednotné žádosti 2016 pro přímé platby (tj. jednotnou platbu na plochu, greening, mladého zemědělce, dobrovolnou podporu vázanou na produkci citlivých komodit a přechodnou vnitrostátní podporu) a zároveň pro plošná opatření PRV. U lesnických plošných opatření Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů a Zalesňování a zakládání lesů probíhal příjem žádostí o dotace v květnu a v případě dotací na zalesnění až do listopadu 2016.

4. Závěr

Tato Zpráva včetně tabulkové přílohy uvádí, v jakém stavu se nachází realizace jednotlivých opatření z různých oblastí hospodářské politiky, které si vláda stanovila v letošním Národním programu reform. Převážná většina z nich je průběžně plněna (např. realizace projektů v oblasti migrace - Fast Track, Welcome Package pro investory, Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny či realizace společného vzdělávání včetně dalšího vzdělávání učitelů a podpory škol v této oblasti) anebo již byla splněna (např. zavedení příspěvku na regionální mobilitu či úprava valorizačního mechanismu prostřednictvím novely zákona o důchodovém pojištění). Zbývající opatření se nachází v různé fázi přípravy anebo schvalování (např. zákon o sociálním bydlení, implementace směrnice o požadavcích na rozpočtové rámce, transpozice revidované směrnice EIA).

Zpráva obsahuje také realizovaná anebo plánovaná opatření, prostřednictvím kterých hodlá vláda naplnit nová doporučení Rady EU z léta tohoto roku. Všechna byla kladně přijata, a proto je vláda připravena se plně zasadit za jejich řádné provedení (např. v oblasti rozvoje služeb eGovernmentu).